

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 10 fillér.
Nyilattér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Péntek, június 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Szabadon elővezetve.
- Piac és cseleked. Irta: Zubor Andor.
- A hadügyminiszter és az aradi tüzérszáz-
nya.
- Vallás-cserék.
- Huszonhat év után.
- A kereselyás-egyesület reformja.
- Magyar leány — francia színésznő.
- Szerelem és sorsjegy.
- Barabás lemondó levele.
- Támadás Magyarországgal ellen.
- Hozzák a szabadsághősöket.
- Tárc: Asszony. Irta: Magay Berta.
- Csarnok: A hontalan. Irta: Ifj. Lónyay S.-né.

Szabadon elővezetve.

Arad, június 21

A hatalomnak ára van. Sokszor a hatalmat meg kell fizetni azzal a függetlenséggel, amely a hatalomra való jogcímét szolgáltatta. A függetlenségi párt hatalomra jutott, de ezt a függetlenségével fizette meg. Nem gáncsképpen mondjuk ezt. Amit a parlamenti váltógazdaságról elmondhattunk, azt nyíltan és őszintén megmondtuk már. A véleményünk most se más. A függetlenségi párt hatalomra jutása után csak a parlamentáriszmus sarkalatos elveinek meghamisításával függeszthette fel a programját. Amde ezt most ne firtassuk. Mert ha a nemzet lett is a vesztese ennek a megjuhászkodásnak, az alkotmány kétségtelenül nyertese lett és az alkotmány kedvéért

el lehet felejteni időre-órára a nemzeti veszteségeket.

Amióta a függetlenségi párt a szalonemberek simulékonyosságával alkalmazkodik a kormány akaratához, amióta megmutatja, hogy az opportunizmus nem hazaárulás, azóta megdönthetetlenül igaz lett az a sokszor hangoztatott tételünk, hogy rossz alkotmány nincsen, a magyar alkotmány pedig a legjobb, a legtökéletesebb a világon, amelynek akadálytalan működését nem lehet megbénítani csak külső erőszakossággal. A magyar alkotmányt rövid időre az ébénította meg, hogy az ellenzéki pártok saját felelőtlenségük tudatában a parlamenten kívül tömörültek egy egységes többségi párttá azon célok elérése végett, amelyek miatt a parlamenten belül mint kisebbségi pártok esztendőig tartó obstrukcióval akadályozták meg a parlament és a kormányok rendes működését. Ezt a munkafelfüggesztést a nemzeti lelkesedés elnézte. Oly követelések tolódtak előtérbe, amelyek a szenvedélyes közhangulat táplálására állandó anyagul szolgáltak. A nemzet két pártra szakadt. Az egyik hitte e követelések megvalósulását, a másik párt nem hitte. Hogy melyiknek volt akkor igaza, az most mellékes. Amint hogy akkor meg az alkotmány szempontjából az volt. Nekünk csupán az ebből levonható tanulság tetszik fontosnak.

Amíg a mostani többség a hatalom körén kívül volt, amíg nem ő tartozott

felelősséggel a nemzetnek az állami gépezet működéséért, addig obstrukcióval és különféle formájú ellentállással oly túlzásokig hevítette az ellenzéki kedvet, hogy a gépezet megállt és e bémult állapotért nem önmagát okozta, hanem részben az alkotmányt, amelyet rossznak mondott, részint a kormányzó hatalmat, amelyet még rosszabbnak híresztelt el. Hatalomra jutván, kezes bárány lett egyszerre. A kormány azt tesz vele, amit akar. Nincsen véleménye és nincsen akarata. Az obstrukció leggyöngébb kísérleteit is elítéli és nem gondol arra, hogy amikor a nemzetiségeket teljes joggal elítéli okvetlenkedése miatt, mert meggátolva a kormányhatalmat munkafolytonosságában, a nemzet ellen vét, akkor ez a felfogás a multban is igaz lehetett.

Mi azonban szívesen koncedáljuk, hogy a többségnek mostani állásfoglalása a helyes és nem ellenzék korában követett pártpolitikája. Hatalomhoz jutott és ez cselekvésre kötelezi. Az akadékoskodó ellenzékiekedést a simulékony opportunizmus váltotta fel. Enélkül nem lehet kormányozni és nem lehet hatalmat gyakorolni. Így volt ez a multban is és így lesz ez ezután is. Az alkotmányt meg lehet állítani erőszakosan, rövid időre, de ez csak éppen azt jelenti, hogy rossz volt az erőteljes elhelyezkedése és az alkotmány hibátlanul ismét működni kezd, ha az erőteljes értékköz és hivatásukhoz képest megfelelő elhelyezést nyer-

ASSZONY.

Irta: Magay Berta.

- Jenő, odaadom a reggelijét a szakácsnőnek.
- Miért?
- Azt mondta, korán ki akar menni a csépléshez.
- Hát maga?
- No hallja, — nevetett az asszony — csak nem képzeli, hogy hajnalban felkelek azért...
- Azt képzeltem, — mondta a férfi komolyan.
- Tévedt.
- Magával fogok reggelizni.
- Jaj be édes, — mondta az asszony, — igazán visszajön kilenc órára? Künn teríttek a fák alatt.
- Anna kérem.
- Az asszony hirtelen elhallgatott.
- Csak estére jövök haza.
- Estére? — mondta csalódottan. — Akkor nem találkozzunk holnap. Megígértem az asszonyoknak, hogy bemegyünk délután. No pá.
- Anna.
- Tessék?
- Lejön hat órákor a reggelihez?
- Nem — szólt az asszonyka csodálkozva.
- Ahogy tetszik.
- Hüvösen jó éjszakát kívánt és bement az

irodába. Az asszony várta, hogy visszajöjjen. Mostanában többször volt köztük félreértés, de hamar kibékültek mindig. Biztosra vette most is, hogy kijön és szépen jó éjszakát akart neki mondani. Várta egy fél óráig. Semmi. Az irodából az irnok monoton hangja hallatszott: huszonöt, kétszázhuszonöt, háromezernegyszáz... Számoitak. Jenő egyenesen, lassu léptekkel sétált a szobában. Elmult egy óra, akkor felállt és kiment sétálni a kertbe. Kendő nélkül volt és a könnyű ruhája fodrait lengette a szél. Az iroda ablakából is be lehetett látni a kertbe és tudta, hogy ha Jenő észreveszi, nem engedi, hogy meghűljön. Leült egy padra és sokáig farkasszemet nézett az ura nyitott ablakával. Forró vérhullámok szálltak az arcába és a lámpafény két fényes pontot rajzolt a szemébe. Egyszerre összeborzadt. A tó felől hűvös szél kezdett fujdogálni. A bokrok közül léptek hallatszottak. A szobalány hozta a kendőjét.

— A nagyságos ur?
— Egy félóra előtt lefeküdt.
Anna fogta a kendőt és fölment. E y darabig még nézett ki a csillagvilágos júniusi éjszakába, aztán megtörölte a könnyes arcát. Nem ébredes élni.
Reggel ösrévette, mikor az ura kiment a szobából és nyitott szemmel figyelt minden kis neszre. Ugy hat óra tájban hallotta, hogy ellovagol. Nem bírta kiadni. Felöltözött és szedett a kertben egy ssomó fehér virágot. Be akarta vinni az ura szobájába, de azután észbe jutott valami és beleszórt az egészet a tóba.

Lehetett úgy nyolc óra este, mikor Csengy Jenő megjött. Behangzott az udvarról, a mint rendelkezett másnapra. A kocsis ott járt-kelt az istállók előtt.

- Hát nem mentetek be a városba?
- Nem kérem szépen, a nagyságos asszony beteg.
- Mióta? Szegény kicsike! — gondolta rémülten, de nem hitte, hogy ő most ezt gondolja.
- Kérem szépen, úgy reggel óta.
- Csengy erre bement a felesége szobájába. Az asszony csakugyan lázas volt egy kicsit. A pamlagon feküdt és regényt olvasott.
- Hogy van? — kérdezte Jenő és homlokára vette a kezét. Forró volt. Elvette kezéből a könyvet. — Hova gondol, olvasni! Az asszony nem szólt egy árva szót sem. Osszeszorította az ajkát. A férfi felállt.
- Maradjon nyugodtan, majd orvosért küldök.
- Elment a szobából. Anna azért is fel akart kelni, de visszahanyatlott a feje a diványra. Most már igazán rosszul volt. Egy óra múlva az uráért küldött. Jött is csakhamar az orvossal együtt. Valami orvosságot kapott és jó tanácsot, hogy pihenjen.
- Az ajtó előtt Jenő kérdőleg nézett az orvosra. Az felelet helyett elmosolyodott. Kis idő múlva azonban megszólalt:
— Nem vesztetek ti össze?
Jenő úgy tett, mintha nevetne: — Olyan

nek, éppen úgy, mint ahogy a megállott óra is megindítható, ha a rosszul elhelyezett súlyokat felcseréljük.

Azt a kérdést, hogy egy ellenzéki pártnak illetően való átalakulását helyesnek és jónak tartjuk-e, azt most nem firtatjuk. Lehet, hogy azoknak van igazuk, akik azt mondják, hogy ez az alakulás egészségtelen és természetellenes. És bizonyosra vehető, hogy a többség mostani összetételét sokáig meg nem tarthatja. Belőle magából kell kiválni az erős és öntudatos ellenzéknek. Ez az új ellenzék azonban nem léphet a régi örökébe. Az eltemetett tradíciókat nem elevenítheti fel. Egyet mindenesetre meg kell tanulnia és ez az egy az, hogy az alkotmány csak akkor válik erőtlenné, munkaképtelenné, ha az ellenzék a józan ész politikája helyett a szenvedély politikáját üzi, ha az állami gépezetet erőszakosan állítja meg és ha nem akarja elismerni, hogy az alkotmánynak szüksége van olyan végrehajtó hatalomra, amely oly békés, oly engedelmes, olyan hajlékony többséggel rendelkezik, mint amilyen a mostani többség.

Lehet abból gunyt üzni, hogy a kormány a többséget a maga akaratához idomította, hogy a szelidített telivér negyvennyolcasok békeségesen türik, hogy a kormány őket szabadon elővezesse — ez a szabadon való elővezetés a nemzet szempontjából állami saukségesség és ennek alávetni magát nem okvetlenül hazaárulás.

Piac és cseléd.

Arad, június 21.

Az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában az aradi piac drágaságával kapcsolatban szó esett a *piaci szabályrendeletéről*, a *cselédmizériákról* szólva pedig a *cselédotthon* ügye került szónyegre. Mind a két ügy oly fontos közérdek, hogy azoknak gyökeres megoldása általános kívánság és különösen Aradon nem nehéz, mert itt megvan hozzá a kellő mód és a cselédkérdés megoldásához az anyagi erő, a nélkül, hogy a

város polgársága akár egy fillérrel is megterhelhetnék.

A piaci drágaság kérdésével ez alkalommal nem tudok úgy foglalkozni, amint az *Aradi Közlöny* sűrű cikkeiben felhozott egyes és általános esetek, valamint tervezetek ezt megkivánák; jelesen nem állanak még rendelkezésekre mindam az adatok, amelyek felhasználásával ezen fontos ügyhöz hozzá lehetne szólni a melyek nélkül talán felületesebb látszanám. Ezenkívül a huszdrágaság ügyével kapcsolatban egyes ügyek a városi hatóságnál tárgyalás alatt állanak s ez idő szerint részéről nem tartom idomosnak ez ügyek mostani tárgyalását.

(A piaci rendtartás.)

A piaci drágaság ügyében és ezzel kapcsolatban a kofák tulkapásai ellen a mit a fennálló törvények és rendeletek korlátain belül tehetünk: Aradon megtettük. Két szabályrendelet tervezet volt már a közgyűlés által megszavazva: a miniszter egyiket sem hagyta jóvá. A harmadik szabályrendelet tervezet, mely 56 szakaszból áll, múlt év május hava óta teljesen készen van és régen törvény volna, ha az előző kereskedelmi miniszter 60589—1905 számú rendeletével a szegedi kereskedelmi és iparkamara *egységes vásárrendtartási tervezetét* meg nem küldi. E tervezet, mely sokkal kisebb arányú a mienknél, sok jó dolgot tárgyal, azonban az összes igényeket ki nem elégíti. A főkapitány ebbeli aggályának 1906—1906 számú és a városi tanácshoz intézett felterjesztésében kifejezést is adott, mert bár elismerte, hogy a vásárosok érdekében kétségtelenül előnyös volna, ha az egész országban e kérdés egységes uton és egységes szabályrendelettel volna rendezve, ám az egyes vidékek sajátos viszonyait is szem előtt kell tartani, ami egységes rendelettel keresztül nem vihető. *Sarlot* Domokos főkapitány véleményéből szösz szerint idézem a következőket:

„A szegedi javaslatban nem látom eléggé kidomborítva azokat az intézkedéseket, amelyek közrendészeti szempontból nagyon is figyelembe veendőek lennének. Így az utközben való árusítás nincs megtiltva, továbbá a kofák tulkapásai ellen nincs a közönség megvédve, nincs kitüntetve az a sulymennyiség, amely már nagyban vásárlást képez, az alkuszok viszonyai nincse-

nek szabályozva, nincs tilalmazva a vásáron való végeladás, árverés, tolakodó módon való kínálása az áruknak, a vándorkereskedők és házalók viszonyai, a házipárcikkek, a felvidéki házalók viszonyai, az élelmi cikkek hamisítására vonatkozó tilalmak, amely intézkedések éppen a vásári rend és vásárló közönség érdekében nagyon is részletezendők, mert a rendszabályok részletes ismerete mellett várható csak, hogy a vásárokon és piacokon a rend, az érdekeltek érdekei, valamint a közbátorság fentartatni fog.”

(Tárgyalják a szabályrendeletet.)

A tanács a kereskedelmi kamara véleményét is beszerezte és sürgősen felterjesztette az iratokat a kereskedelmi miniszteriumba, a nonnan válasz mai napig sem érkezett. Nem maradt más hátra, mint a mi szabályrendelet tervezetünket elővenni, melynek ügyében úgy tudom, *hétfőn lesz tárgyalás*. Addig is, a míg e szabályrendelet érvényre jut, a főkapitány — miként a vásártéren s a zöldség- és baromfi-piacon látható táblákról kitűnik — a *következő intézkedéseket* tette:

1. A vásárlásban és árusításban senki sem gátolható.

2. A vándorszerű bevásárlással foglalkozó egyének a 26449—1886. sz. miniszteri rendelet értelmében iparigazolványt kötelesek felmutatni.

3. Veszekedő és botrányt előidéző kofák és alkuszok a piacról eltávolítottak és büntetnek.

4. A piac alkalmával előállott panaszok nyomában a jelenlevő piaci kirendeltséghez intézendők.

5. A kik ezen a piaci rend érdekében tett intézkedéseket megszegik, az 1879: XL. tc. 78. §-a alapján 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, illetve megfelelő elzárással büntetnek.

A másik rendszabály az állatvásártéren van és a korlátokon kívüli eladást, alkut és a vásárosok feltartóztatását tiltja.

E rendelkezések nem mostani keletűek és miként a kihágási bíróság irataiból kitűnik, a legutóbbi hónapokban *több helybeli és vidéki kofát büntetett* tíz és hat korona bírsággal, ezidő szerint eljárást folytat két kofa ellen. *Rosszmérlegeket* múlt hóban koboztak el legutóbb és

formán, — mondta és szórakozottan bölintott a fejével.

— No, hát eredj be és sürgősen kérleld meg ő nagyságát!

Nemsokára be is ment. Anna aludni látszott, de mikor föléje hajolt, meglátta, hogy a szemét nyitva vannak.

— Hivatott az előbb...

— És? Igen, igen... köszönöm, már nem kell.

Béhunyt a szemét. Mire felnézett, az ura már nem volt a szobában.

Harmadnap friss volt és egészséges ismét. Szótlanul járt-kelt a házban, nem törődött semmivel, nem készült sehová, rá se hederített az urára. Délután magára zárta a szoba ajtaját és nem engedett be senkit. Jenő kopogtatott az ablakán.

— Anna kérem, Anna! — Bent gyöngye hangon mondta valaki: tessék.

— Anna, nyissa ki az ablakot hamar.

Az asszony nem felelt egy darabig, aztán kidugta a fejét az ablakon.

— Mit akar?

— Azt akarom, hogy jöjjön ki.

— És ha nem megyek?

— Ki fog jönni.

— De ha nem akarok?

— De akar.

— Igaz, akarok, — mondotta az asszony hirtelen, nagyon halkán.

— Jöjjön az irodámba.

— Hova menjek?

— Hozzám.

— Jöjök.

Csengey az íróasztalánál ülve fogadta a feleségét. Mikor belépett, feléje fordult és várta, hogy leüljön. Aztán megszólalt.

— Kedves Anna. — Az asszony összebuzdult. Ez a hang rosszat jelent. A férfi komolyan nézett a szemébe. — Na idegeskedjék. Rövid leszek. Azt akarom kérdezni, minek vegyem ezt a magaviseletét.

Az asszony nem felelt. Szemmelláthatólag zavarba jött és lesütötte a szemét.

— Kérem, kedves Anna, ne komédiázzék. Az utóbbi időben meggyőződtem felőle, hogy játszani akar velem. Mondja, hát való ez egy okos asszonytól, amit maga tesz már három nap óta? — Egy kicsit várt, aztán folytatta. — Rájöttem arra is, hogy maga, meg én nem tudjuk egymást megérteni. Ma még csak nem tudjuk. Holnap talán már nem is akarjuk. Ennek végét fogom szakítani.

Az asszony felvetette rá a szemét.

— Hogyan?

— Nem akarok magyarázatokba bocsátkozni. Maga tudja, hogy mikor a feleségem lett, a leánykori környezetének bucsút kellett mondania. Tudja azt is, hogy én nem ígértem semmit, amiért érdemes lett volna ezt tenni. Hívtam és maga velem jött. Tudta, hogy az én feleségemre kötelességek is várnak. Belenyugodott. Azt mondta, jó kis asszonyom lesz. Nem tartotta meg. Édes Anna. Gondolkozzék ezen.

Elhallgatott. Mereven nézett a levegőbe. Az asszony felállt és úgy nézett le rá. Végtelen

keserűség töltötte el a szívét. Igen. Ő minderről lemondott, mikor férjhez ment. Minderről, semmiért. Eszébe jutott az apja, aki dadelgette, mint egy gyermekét, a mőstoha anyja, akinek ő volt a szeméfnye. Az apja ezredének tisztje, akik kivétel nélkül rajongtak érte és az ura, az ura, aki talán sohasem szerette igazán! Tompa hangon mondta: — Tudom.

Aztán kitért belőle a mélységes fájdalom.

— Tudom, hogy úgy van. Maga sem az, akinek én képzeltem, én sem. Nem ért meg, mert nem szeret. Miért hívott ide? Hogy ezt megmondja? Ugy is tudtam. Hagyjon engem. Miért bánt? Azt akarja, hogy meghaljak? Nem emlékszem semmire. Nem is akarok. Jobb nekünk, jobb lesz igen...

Végképp elérzékenyült. Csengey ránézett.

— Edes Anna, magával nem lehet beszélni.

Kiment a szobából.

Másnap, a hajnali vonattal hazautazott Csengeyné Budapestre. Mikor Jenő fölkeelt, már visszajött a kocsi az állomástól és a szobaleány nagyban pakolta a felesége kolmiját. Közben gunyos pillantást vetett a nagyságos urra. Csengey meghökken a váratlan fordulattól. Ismerte a feleségét, tudta, hogy érzékeny, dacos és meggondolatlan, de hogy lthagyja, szó nélkül, egyszerre, erre mégsem tartotta képesnek. Az első gondolata az volt, hogy utána megy és visszahozza. De később szinte meggyőződte magát ezért a gondolatért. Elkeseredetten nézett a dolga után.

kilenc árusító ellen tettek e címen eljárást. Iolyamatba, egy fakereskedő pedig ölfának szabálytalan raktározása miatt eljárás alatt áll. *Hamisított tej, vaj és egyéb élelmiszerek* árusítása miatt az utolsó két hónapban hat közbüntetett meg husz koronáig terjedő bírsággal. Ezekből kitűnik, hogy a piaci dolgok ellenőrzése nem pihen az eljárás mind hivatalból indul meg, mert a közönség panaszait nem szokta megtenni még a piacon levő rendőrnél sem, aki mindent nem vehet észre.

(A rendőr-feleségek.)

A piaci viszonyok ügyei közül azt kívánom ezuttal felemlíteni, hogy *egy rendőr neje sem árul a piacon*, ezt meg nem tűrjük és hogy a rendőrtisztviselők, felváltva szoktak a piacokon künn lenni, de a közönség nem látja őket, vagy nem veszi észre őket, mert nincs egyenruhájuk. Hozzájuk bizalommal lehetne fordulni ügyes-bajos dolgokban, mert azt teljes bizonyossággal állíthatom, hogy ezen uraknak az atyafial sem árulnak a piacon és teljesen érdektelenek.

(A Cseléd-otthon.)

Ami a Cseléd-otthon ügyét illeti, csak egy pár szót akarok említeni. Valószínűnek tartom, hogy ez a kérdés elmosódott a cikkíró emlékezetében, mert akkor nem emlékezett volna meg a Cseléd-otthon tervéről oly alakban, hogy ez még csak terv, a melyen vajudunk és a rendőrség vezetője nem tartott szükségesnek ez ügyben intézkedést tenni. Nem szép dolog a dicsekvés, de menthető, ha más dicséretéről van szó. Határozottan állítom, hogy az az állapot, hogy ma Aradon cselédotthonról egyáltalán szó lehet: kizárólag Sáriot Domokos főkapitány érdeme, aki, midőn főkapitányi hivatalát elfoglalta, 547 frt 88 kr.-t talált e célra és ma a *cselédotthon alapja 92.851 kor. 17 fillért tesz ki*. Ez a vagyon erélyes kéz irányításával szerintem összegyűjtött tőke, ami arra van hivatva, hogy Aradon a nőcselédok szolgálaton kívüli idejüket a Cseléd-otthonban tölteni kötelesek, miáltal az erkölcsi zülléstől megmentenek.

A cselédrendtartást, a Cseléd-otthon intézményét a közgyűlés elfogadta, a hadügyminiszterhez fel lett terjesztve az ügy, azonban a 81489-905 III. d. sz. leirat szerint a miniszter nem hagyta jóvá, mert éppen a *Cseléd-otthon*

intézményét kifogásolta, mint amely az egyéni szabadságot korlátozza.

Miután pedig a Cseléd-otthon által az céloztatott, hogy a helynelküli cselédok alkalmaszatásuk szünetelésével tisztességes helyen megzsarolás nélkül és becsületük megóvása mellett humánus bánásmódban és ellátásban részesüljenek, mód és alkalom nyujtassék nekik arra, hogy az elzülés és romlástól megmentessenek és miután oly szellemi műveltséggel nem bírnak, hogy ezen kizárólag az ő érdeklükben célbavett intézkedéseket jószántukból kövezzék: erre reá szorítani akartuk. A cselédok ily uton való javítása által a cselédviszonyok javulta is remélhető volt, de ez felsőbb jóváhagyást nem nyert. Így a cselédszállások ma is melegágyai a cselédkérdés mi szeriálnak és ez így lesz, míg a Cseléd-otthon meg nem lesz.

Az új kormány elé rövidesen ismét felkérül a *szabályrendelet*, most talán több eredménnyel.

(A leánykereskedés.)

Végül a cselédkérdéssel kapcsolatban felhozott *nőkereskedésre* nézve fel kívánom említeni, hogy dehogyan véletlen folytán került keletre egy lelketlen nő és hogy büntetlenül maradnak a lélekkufárok. Szomorúan kell bevillannom, hogy márciusban egy, áprilisban egy, májusban kettő és júniusban is két nő lett büntetve 2 naptól 5 napig terjedő elzárással és 100 korona pénzbírsággal a szerelem szakaszai ellen elkövetett kihágásért.

Zubor Andor.
rendőrfogalmazó.

A hadügyminiszter és az aradi tüzérszázárnya.

(Újabb módosítások. — Felirat Pitreich-hoz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Az aradi tüzérszázárnya felépítését — ha a közös hadügyminiszter is úgy akarja — 1907. tavaszán végre megkezdik. A kaszárnyaügy, amely tudvalevőleg 1904-ben került felszínre, a város egyik újabb tengeri kigyózává nőtte ki magát. Időközönként fel-fel bukkant az építés terve, de mindannyiszor csak terv maradt, mert a hadügyminiszter folyton el-

álmodta, hogy otthon van a pusztán. A vadgesztenyében ült és vajas kenyeret kent az urának.

Bejött a szobalány. A reggelijét hozta. Az ablak alatt csengettek a villamos kocsi.

„Kedves Anna! — írta Csengey a feleségének — meg vagyok győződve felőle, hogy értesítesz, mielőtt szándékkal utaztál el ma hajnalban? A szerint fogok intézkedni, hogy mit felelsz. Leveled holnapután a reggeli postával várom. Jenő.” Gondolkozott egy kicsit, aztán oda írta a neve elé: „szerető urad”.

— Anna, írt Jenő! — jelentette az ezredesné és odaadta a levelet. Az asszony remegő kézzel nyúlt utána. „Kedves Anna!” — olvasta és köny állt a szemében. A szívéből valami édes érzés áradt ki egész valójába. A mostohaanyja csodálkozva nézett be hozzá dél után.

— Mit csinálsz itt anyi ideig? Jönnek Sándorikék?

Az asszony előtt levélpapír volt, a kezében tolt. Az ezredesné föléje hajolt, aztán elnevette magát. A levélpapír fele már tele volt írva egyetlenegy szóval. Fel sem tekintett, fénylő, lázas szemekkel írt és az ajka nyitva volt a forró vágyakozástól: „Szeretlek, szeretlek, szeretlek, szeretlek...”

Megcsemegette az urának.

odázta az építést. Most talán valóra válik az építkezés és a város nem fogja továbbra is az ablakon kidobni azt az ötezer korona évi kamatot, amelyet a telek kifizetésére felvett százezer korona után fizet. Adja isten és a hadügyminiszter, hogy a sok áldozatnak, amit a város a kaszárnya ügyéért hozott, legyen egyszer már némi látszatja is. Zilált pénzügyi állapotaink nem engedik meg, hogy továbbra is haszontalan kamatokba öljük a pénzünket.

A hadügyminiszter ismét néhány olyan változtatást óhajt a terveken, amelyek újabb áldozatokat követelnének a várostól. Ez így tovább nem mehet. A kaszárnyaépítő vegyes bizottság ma kimondta, hogy ezek az újabb változtatások keresztül nem vihetők és a város ilyen értelemben fog felírni Pitreich hadügyminiszterhez. Reméljük, hogy a hadügyminiszter most már nem is fog tovább akadékoskodni.

(A módosított tervek.)

A tüzérszázárnya története ismeretes. 1904-ben a VII-ik hadtestparancsnokság, amelybe Arad is beletartozik, felszóltotta a várost, hogy hajlandó volna e egy *hadosztály tüzérezred* részére kaszárnyát építeni, amely körülbelül egymillió koronába kerülne. Ezt az összeget a város mintegy 60.000 koronával törlesztette, a hadügyminiszter pedig olyan bérösszeget fizetne, amelyből még maradna is a város kaszárnyájában.

A város belement az ajánlatba és elkészítette nagyjában a tervezetet, amelyet egy vegyes-bizottság tárgyalt le. Ebben a bizottságban résztvettek: a VII-ik hadtestparancsnokság kiküldöttje, a temesvári tüzérezred parancsnoka, a helybell állomásparancsnokság és Aradváros kiküldöttje, továbbá az államépítészeti hivatal képviselői.

A vegyesbizottság a tervet felterjesztette a hadügyminiszteriumhoz, ahonnan 1905-ben, azon megjegyzéssel jött vissza, hogy a hadsereg szervezete az ujoncorzás megtagadása révén megváltozván, az egyes ütegekben az ágyúk és legénység száma kisebbedett, így célszerű, ha a város új tervezetet készítenne.

Az új terveket a város nyomban elkészítette, ugyanaz a vegyesbizottság 1905. június havában letárgyalta és az összes iratokat felterjesztette a közös hadügyminiszteriumhoz.

Körülbelül egy évig szó sem esett többé a tüzérszázárnyáról, míg nem *Institoris Kálmán* polgármester ez év március havában felfejt a közös hadügyminiszternél és a tüzérszázárnya építésének engedélyezését megsürgette. Ennek az lett az eredménye, hogy *Pitreich* lovag közös hadügyminiszter az iratokat ez év május havában elküldte a városhoz és néhány csekély változást eszközölt a terveken. Felhívta egyúttal a város közönségét, hogy ezen változások figyelembevételével most már *részletes terveket* készíttessen el.

(A hadügyminiszter újabb kívánságai.)

A hadügyminiszter ezen leiratával ma foglalkozott *Institoris Kálmán* polgármester elnöklésével a kaszárnyaépítés ügyében kiküldött vegyes bizottság.

Virágh Lajos főmérnök előadta, hogy a közös hadügyminiszter leiratának kézbesítése után a polgármester megbízásából érintkezésbe lépett a VII. hadtestparancsnokság kaszárnyaügyi előadóival és részletes tárgyalásokat folytatott a hadügyminiszter megegyezéseivel fölött. Véleménye szerint a megegyezésekben foglalt tervváltoztatások a városra egyáltalán nem terhesek, sőt végeredményben minden valószínűség szerint megtakarítással és előnnyel járnak.

Anna szótlanul ült a Budapest felé robogó gyorsvonat első osztályú fülkájében. Kívülről még egy fiatal házaspár volt ott, akik vidáman csevegtek egymással. Dél volt, mikor beértek a keleti pályaudvarba. Az utikársak kiszálltak, a férj bordárért kiáltott. Az asszonykának egy kibontott haju szőke kis baba kapaszkodott a nyakába.

Anna bérkocsiba ült és az apja lakására hajtatott. Az ezredes nem találta otthon. A mostohaanyja fogadta, nagy csodálkozva. Anna elmondott mindent. A végén sirni kezdett.

— No hallod, — vizasztalta az ezredesné — azért igazán ne sirj. Látod, mondtam mindig, hogy ez lesz a vége. Mindig olyan nyers volt hozzád. (des, kicsi leányom. Ne törődj vele, ha megunja, majd eljön érted. Becsülje meg az ilyen szép asszonyt, nézze meg az ember!

— Nem ismered mamám, ha azt hiszed, hogy eljön, mondta az asszony csendesén.

Kis idő múlva megjött ez apja. Lármás jó kedvvel fogadta a lányát, de mikor megtudta, hogy összeveszett az urával, méregbe jött.

— Hát mi csoda gazember az, hogy így gorbáskodni mer az én lányommal?

Az asszony bement leánykori szobájába. Udaült az ablakhoz és hosszan nézett ki a szomszéd liget sötétzöld orgonabokralra.

Délután három asszony vendége jött az ezredesnének, három kincstári hölgy, akik igen meg voltak lepve, hogy Annát itthon találták és lyájas rosszakarattal érdeklődtek, hogy meddig marad? Este Csengeyné sokáig sirt a szőke kis szobájában. Reggel felé elaludt és azt

De több olyan megjegyzése van a hadügyminiszternek, amelyek sértik a város érdekeit.

Nem mehet bele a város közönsége abba, hogy az építési hely a *Pécskai-ut homlokvonala-nak kiszélesítésében* legyen. Mindkét oldalon ugyanis nagyjértékű idegen telkek vannak, már pedig a város a jelenlegi homlokvonali előteremtése érdekében is százezer koronás áldozatot hozott.

Nem teljesítheti a város továbbá a hadügyminiszternek azt a kívánságát sem, hogy a *Birkás dűlőbeli gyakorlótérnek* holdankint hatvan koronában megállapított évi haszonbéréből engedjen. Ez a terület ugyanis közvetlenül a város alatt van és bérértéke tetemes. Magánbérlok a sokkal messzebb fekvő erdőterületekért is ugyanilyen bért fizetnek. Annak idején a főmérnök a vegyes-bizottság katonai tagjainak megkeresésére közbenjárt a messzebb fekvő mialakai községi legelőnek katonai gyakorlótér céljainak leendő átengedése iránt. Köztudomásu, hogy a község a holdanként évi nyolcvan korona felajánlott bérért sem volt hajlandó átengedni a területet, még megszorított használat mellett sem.

A négyzetméterenként egy korona nyolcvan filléres értékelés korántsem tulmagas. A hadügyminiszternek figyelembe kell vennie, hogy az építési telkek megszerzésére a város közönsége százezer koronát áldozott. Ezen összeg után a város már *három év óta fizet évenként öt ezer korona kamatot*, ami így teljesen kárbavész. A kaszárnya felépítése még két évig el fog tartani és így a városnak a *kiszajátított telkek százharmincezer koronájába kerül.*

Ezután a bizottság kisebb műszaki kérdésekkel foglalkozott.

A kaszárnya építési ügy a jövő havi közgyűlés elé kerül, amelyen *Institóris Kálmán* polgármester a következő előterjesztést fogja tenni: Irjon fel a törvényhatóság a közös hadügyminiszterhez, hogy *álljon el az újabb módosításoktól és a kérdést most már sürgősen döntse el, hogy az építés már 1907. tavaszán megkezdhető legyen.*

A korcsolyázó-egyesület reformja.

(A választmány és a kilences bizottság javaslata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Az aradi korcsolyázó-egyesület, a mint megírtuk, kedden délután hat órakor rendkívüli közgyűlést tart, hogy régi, még az alakulás idejéből való, tehát huszonnégy év előtti alapszabályait módosítsa. Tudvalevő, hogy az alapszabálymódosítás iránt a korcsolyázó-egyesület tagjai körében mozgalom indult meg, a mely elől az egyesület választmánya és az azóta megtartott rendkívüli közgyűlés se zárkozott el. A reform keresztül vitele dolgában azonban a kiküldött bizottság és az egyesület választmánya nem tudtak megegyezésre jutni, s ezért mind a kettőnek alapszabály-tervezetét a közgyűlés elé terjesztik.

A két alapszabálytervezet csupán a *tisztikar* összeállításában különbözik egymástól. A választmány meghagyni kívánja az eddigi tisztviselőket: a két igazgatót, ügyészt, titkárt, pénztárost és ellenőrt. Az igazgatók hatáskörét a következőkben állapítják meg:

42. §. Az igazgatók személyes felelősség terhe mellett megállapítják a korcsolyázási napokat, s a korcsolyázási időt, gondoskodnak, hogy a korcsolyapálya nyitva, vagy zárva tartása kellő helyen közhírré tétessék; felügyelnek a jégpályára, annak minden kezelésére. Az egyleti alkalmazottakat a választmány határozatai alapján felfogadják és elbocsátják. A költ-

ségvetésben részükre megállapított hitelen kívül váratlan kiadások esetén 300 korona összegig utalványoznak, amelyet azonban a választmánynak utólagosan bejelenteni és indokolni tartoznak. Megállapítják a korcsolyázási menet irányát, s annak szigorú betartására felügyelnek. Általában vezetik az egylet szorosán vett sport-ügyeit, (versenyek, ünnepélyek, stb) Leltár mellett kezelik az egylet ingatlan vagyonát, annak összes tartozékait, és az egyleti összes felszerelést. Gondoskodnak az egyleti felszerelés jó karban tartásáról és az újabb beszerzésekről a választmánynak javaslatot tesznek. — Az egyleti helyiségek építkezési, átalakítási, javítási terveit és költségvetését szakértőkkel elkészítetik, s határozathozatal végett a választmány elé terjesztik. A leltárt a közgyűlésnek évenként bemutatják. A tagok nyilvántartását vezetik.

A kilences bizottság a két igazgatói tisztségnek megszüntetését s e helyett két új tisztségnek: *művezető* és *szertárosnak* alkalmazását javasolja. A kettőnek körülbelül ugyanaz lenne a hatásköre, mint a két igazgatónak azzal a különbséggel, hogy a váratlan kiadások esetére a művezetőnek és a szertárosnak csak 50 korona erejéig adnak utalványozási jogot.

A tagok *fővelétele* nézve a két javaslat egymással megegyező reformot ajánl.

A miat látható, a két tervezetben nagy eltérések nincsenek, s remélhető, hogy a rendkívüli közgyűlés, ha a személyi ellentétek nem fogják útját állani, simán és békésen fog megegyezésre jutni a sokat emlegetett reformmozgalom dolgában.

Az új alapszabályok születése alkalmából érdekes lesz a régi alapszabályok készítése idején volt és a mai tisztikart egymás mellé állítani.

Az 1878/79. korcsolyázó évben a korcsolyázó egyesület tisztikara a következőkből állott:

Elnök: Parecz György. *Igazgatók:* Boros Vida és Tedeschi Viktor. *Titkár:* Marschall Lajos dr. *Pénztáros:* Keresztes Mihály. *Ügyvéd:* Müller Károly. *Választmány:* Arkay Kálmán, Fleischhacker Helén, Institóris István dr., Lukácsy Lajos, Lusztig Ika, Mülek Lajos dr., Reicher Károly, Steinitzer Károly, Tenner József, Varjassy Lajos, Weidenfeld (Vajda) István dr., Zikó János.

Az alakulás idején tehát a választmánynak két hölgy-tagja is volt. Azóta a nőemancipáció fejlődött, de a hölgyeket elég udvariatlanul mellőzték a választmányban.

Az 1905/906. korcsolyázó évre megválasztott tisztikar tagjai ezek:

Elnök: Parecz György. *Igazgatók:* Boros Vida, Tedeschi Viktor. *Titkár:* Szalay Károly dr. *Pénztáros:* Kabdebó Lajos. *Ügyész:* Páris Lajos dr. *Választmány:* Boros Iván, Dálnoki Nagy Lajos dr., ifj. Hánn Alajos, Kabdebó János dr., Köpf János dr., ifj. Nachnébel Odón, Ory Aladár, Parecz Béla dr., Szalay Béla dr., Steinitzer Pál dr., Sándor Ede, Vannay Gyula.

A korcsolyázó egyesület vezetői közül tehát *Parecz György* elnök, *Boros Vida* és *Tedeschi Viktor* 1878 óta, huszonnégy éve tagjai a tisztikarnak; kívülük se a tisztikarban, se a választmányban nincs senki az 1878-ban volt tisztviselők és választmányi tagok közül.

A két határköz közé esik a korcsolyázó egyesület örvendetes fejlődése, jelentékeny anyagi megerősödése, a mely lehetővé teszi, hogy a mostoha időjárás körülmények között is teljesen kielégítse a sportkedvelők igényeit és hogy a korcsolya-technika fejlődésével járó újításoknak is megfelelhessen.

Huszonhat év után.

(Egy család mesészerű története.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Egy sok esztendő előtt szövődött, felette bonyolult szerelmi regény szála't igyekszik most kibogozni az ügyészség, illetőleg ennek utasításából a rendőrség. Az eset szinte mesébe való, a részletei homályosak s egészben véve nem sok benne a valószínűség.

A hőse *S. E.* fővárosi gyáros, igen gazdag ember s a köztéren is szereplő férfiú. Körülbelül három évtized előtt a gyáros, akkor még vidám életet folytató fiatalember, megismerkedett *Karaffa Gizella* nevelőnővel. A szép guvernánt magához tudta láncolni lovagját s a viszonyuk, melyet titokban folytattak, úgy látszott, hogy egy egész életre való lesz. A fiatalok nagyon szerették egymást, a vagyonos udvarló bőven ellátta pénzzel a szerelmesét és így multak az idők. Közben pedig a viszonyból gyermekek is származtak: két leány és egy fiú. Természetesen, a három gyermekről is az apa gondoskodott, de hogy épp e történet eme részénél mi folyt le valójában, látszik gyanusnak, majdnem hihetetlennek.

A panasz szerint ugyanis, mely a napokban a királyi ügyészséghez érkezett, valahányszor egy gyermek született a viszony tartama alatt, a kis porontyot *S.* elvitte és dajkaságba adta. Fizette, ami a dajkálásért járt, többre azonban nem érezte magát kötelezettnek. Még azt sem árulta el az anya, *Karaffa Gizella* előtt, hogy merre vannak a gyermekek. Ez pedig meglegedett annyival, amennyit épp *S.* elmondani jónak látott és soha feléje sem nézett a kicsinyeknek. Nem ment el még — *a temetésükre* sem. Mert az apa bizonyos időközök eltelteivel egyszerre csak azzal állt elő, hogy most az egyik leányka, majd a másik s végül a fiú is meghalt.

Amint az már lenni szokott, *S.*-nek és *Karaffa Gizellának* a szerelmi viszonya is felbomlott és ment mindegyikük a maga útjára. Itt a történet egyelőre megakadt s nem is lett folytatása sokáig. *Karaffa Gizella*, aki azt hitte, hogy gyermekei nincsenek életben, még nevelősködött néhány évig s amikor meguntta, a kis megtakarított pénzecskéjével visszavonult és *Kispestre* ment lakni. Csendben, nyugodtan élt a legutóbbi időkig.

Néhány hónap előtt *Karaffa Gizellát* nagy meglepetés érte. Megtudta, hogy a *halottaknak hitt gyermekei élnek.* Anya és gyermekei 26 év után egymásra találtak, még pedig igen érdekes körülmények közt. Nevezetesen nemrég nőszülni készült a fővárosban egy *Karaffa József* nevű villanyszerelő, aki a lelencházban nevelkedett fel s aki soha semmiféle rokonának a hírét se hallotta. Mikor a menyasszonya megtudta ezt tőle, elhatározta, hogy kutatni fog vőlegényének a családja után. És addig járt, amíg kiderítette, hogy *Karaffát* csecsemő korában *S. E.* gyáros adta be a lelencházba, ugyszintén a kis hugait, a két leányt is. És hogy a gyermekek se találjanak anyjukra, annak idején a lelencházban is azt adta elő egy alkalommal, hogy az anya, már mint *Karaffa Gizella* meghalt. Szóval az anya és három gyermek, bár valamennyien éltek, *kölcsonösen halottaknak hitték egymást.*

Karaffáék egymásra találva, most *S.* gyárost feljelentették az ügyészségen *családi állás ellen való büntetési címén.* A följelentést pedig átküldte a vádhatóság nyomozás végett a rendőrséghez. Ennek lesz feladata a kissé mesészerűnek látszó ügyre világosságot deríteni.

TANÜGY.

(—) A siketnómák iskolájában szombaton, e hó 28-án délelőtt 8 órakor tartják meg az évet bezáró nyilvános vizsgálatot. A tanulók rajzaiból, női kézimunkáiból, papír-, agyag- és fa munkáiból kiállítást rendeznek, melyet 22-én egész napon át és 28-án délelőtt lehet megtekinteni. Az iskola igazgatósága úgy a kiállítás megtekintésére, valamint a vizsgálatra is tisztelettel hívja meg az érdeklődőket.

Vallás-cserék.

(Kik térnek ki, kik lépnek ki?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

A statisztika vaskos és már ujkorában dohos könyve kimeríthetetlen kincsesbányája az érdekességnek. Ilyen rejtett érdekesség a vallás-cserék kérdése. Mindenekelőtt egy tévedést kell helyreigazítani. Bizonyára mindenki azt hiszi, hogy a legtöbb kitérő a zsidók között akad. Pedig nem zsidó tér ki legtöbb, hanem — a min mindenki joggal elcsodálkozik — evangélikus református. Holott ezt a hitet tartják a legmodernebbnek, az új és okos gondolkodásnak legjobban megfelelőnek. Mégis a magyar birodalom területén 1904-ben nem kevesebb, mint 1548 evangélikus református tért ki, 636 férfi és 909 nő.

De még ezután sem a zsidók következnek, hanem a — római katolikusok. Ok sokan vannak, hát kitérő is nagyon sok akad közöttük: 1447 összesen s ebből 636 férfi és 811 nő, vagyis csak valamivel kevesebb kitérő katolikus van, mint ev. református. Természetesen ezeket a számokat arányítani kell az összes katolikusokhoz és az összes reformátusokhoz, így megkapjuk: milyen arányban divatos a kitérés a felekezetek között. Ez az összehasonlítás aztán kideríti, hogy nyolc millió katolikusból tér ki ugyanannyi, mint két millió reformátusból, vagyis a kitérők száma a reformátusok között éppen négyszer annyi, mint a katolikusoknál.

A katolikusok után még mindig nem a zsidók cserélik leggyakrabban hitüket, hanem a görög-katolikusok, akik közül 907 tért ki, majd a görög-keletiek szerepelnek 892 kitérővel, utánuk az evangélikusok 834-gyel.

Csak most következnek az izraeliták a maguk 471-es számával, a melyben 244 férfi és 227 nő figurál. Ez érdekes adat. A többi hitfelekezetek kitérői közt csaknem mindenütt a nők vezetnek. A szerelem miatt, mely a férfiaknak nem olyan borzasztóan fontos, mint a gyengébb nemek levőknek. Ellenben a zsidó hitről nemcsak a szerelem miatt térnek ki nők és férfiak, hanem egyéb célok alapján is.

Érdekes, hogy melyik vallásra térnek át azok, akik elhagyják régi hitüket? Világos, hogy legtöbbször a katolikusra, ez lévén az államvallás, ezzel lévén elérhető legtöbb fő- és mellékcél. A katolikus vallásra tért 2677 egyén.

Ezután épp úgy, mint a kitérésnél tisztán: a reformátusok következnek 1173 áttéréssel, majd az evangélikusok 1112-vel, a görög-katolikusok 631-gyel.

Zsidóvá csak minimálisan kevés ember akart lenni. És pedig 1904-ben mindössze hetvennégy, 38 nő és 36 férfi. De a statisztikának még egy jegyzete is van, mely ezekből a zsidóvá lettek közül levon. Megjegyzni tudnillik, hogy ezek közül 18 visszatérési eset, összesen e szerint 56 olyan állampolgár volt, a ki az izraelita vallás kebelébe felvételét magától.

A végleges eredményt azonban az a táblázat adja, mely megmondja, hogy mennyi nyereséggel vagy veszteséggel zárták az egyes felekezetek a kitérés könyvüket. A római ka-

tolikusok állandóan nyertek; 1904-ben 1824 leltet. Nyernek még állandóan a görög katolikusok és az unitáriusok. Veszt ellenben változatlanul a református vallás és a zsidó és pedig a veszteségek terén az utóbbi vezet.

Indiánusok a Kerepesi-uton.

(Megrohanják az asszonyokat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

A Budapesten vendégszereplő Buffalo Bill, úgy látszik, a hivatalos programon kívül is rendez vadnyugati előadásokat. És azoknak az előadásoknak megvan az az előnyük, hogy belépő-díj nélkül is élvezhetők.

Igaz, hogy kissé kockázatos a szemlélésük, mert könnyen megtörténhetik, hogy egy golyó nem oda talál, ahova szánták; — de hát ez a budapesti publikumot nem riasztja vissza spektákulumtól.

Annál kevésbé, mert ezek a rendkívüli, programon kívüli előadások: igazak. Itt a revolver nem vak töltéssel van megtöltve, a handszárak becsületesen ki vannak fenve és ha valakit megskalpólnak, hát az tisztességes skalpolás.

A függöny akkor gördült föl tegnap este, amikor a Tattersalban elcsöndesül az élet. A délamerikai harcos indiánusok egy nagyobb csoportja, miután jól bevacsorált és a vacsorához szokásos adag bort is elfogyasztotta, fölkerelkedett s amint az jóvérű indiánusokhoz illik, elment cserkészni, — nem a prerire — a Kerepesi-utra. Énekelve, egymást lökdösve haladtak a keleti pályaudvar irányában. Utközben beledöböztek a járókelőkbe, akik azonban sietve kitértek az ittas rézbőrűek elől.

A bivalyölők, sólyomszemek, bórharisnyák azután behuzódtak a Kerepesi-utra. Az indiánusok szeme csillog-villog, mintha a préda már az orruk előtt lenne. Kezüket pisztolyuk markolatján tartják és macska-lépésekkel nyomulnak előre. Amikor a Nemzetközi Műlató előtt megpillantanak egy maányosan sétáló asszonyt, vad ordításba törnek ki.

— *Huj, huj!* — hangzik mindenfelől és aztán rávetik magukat a szerencsétlenre.

Persze, a budapestiek nem nézik szó nélkül ezt a sztratégiai mozdulatot. Arra járó pincérek és cigányok védelmükbe veszik a *fehér nő*t és ekkor megindul a harc. Az indiánok csatálancba fejlődnek, a pisztolyok ropognak, a kések villannak, itt-ott káromkodás hallatszik és tompa hörgés tölti be a levegőt. A szomszédos házak ablakai kinyílnak; a férjek segítségért kiabálnak, a nők sikoltoznak.

Végre rendőr is érkezik valahonnan. Telefonál a VII. kerületi kapitányságra:

— Segítséget kérek, mert az indiánok mészárolják a Kerepesi-utat!

A segítség vágtatva megérkezik és néhány perc alatt eldönti az ütközet sorsát. Az indiánok lassanként visszavonulnak, miközben folytonos lövöldözéssel fődözik visszavonulásukat.

Ujabb telefon-üzenet és a csatateret a mentők kutatják át. A sebesülteket összeszedik és a kórházba szállítják. Plock Károly pincér és Godreck Louis francia lovas oly súlyosan megsebesültek, hogy életük veszedelemben forog. A mentők szállították őket a kórházba.

Hogy a legközelebbi rendkívüli előadás mikor lesz, egyelőre nem tudjuk. A Kerepesi-utlakosai azonban rettegve gondolnak rá.

A rendőri sajtóiroda így jelenti az esetet: Az éjszaka a *Buffalo Bill* több indiánja része-

gen dujjkódva ment végig a Kerepesi-uton. Egy pincérekéből és zenészekből álló társasággal kerültek szembe. Az indiánok beledöböztek egy nőbe, amiből verekedés támadt, majd kést rántottak és kölcsönösen megszurkálták egymást. Az indiánok ezután elmenekültek. Legsúlyosabban sebesült Louis Godreck 25 éves francia lovas, akit a mentők kötöztek be. Megsebesült még Plock Károly 25 éves pincér. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Szerelem és sorsjegy.

(Modern regény az életről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21.

Egy budapesti pénzintézet könyvvezetője, H. Alajos, akit barátai megrögzött agglégénynek ismertek, sok évi nögyülőlet után végre néhány héttel ezelőtt elfogadta egy házasságközvetítő ajánlatát s egy szőke leánynak feléje nyújtott kezét.

A menyasszony, aki egy belvárosi könyvkereskedő-cég üzletében van alkalmazva, nagyon boldognak látszott. És azt hajtogatta egyre a vőlegény előtt, hogy boldogsága akkor lenne igazán teljes, ha neki egy sorsjegyet venne, mert meg van róla győződve, hogy szerencsét hozna neki, ha a vőlegénye adná. A könyvvezetőnek azonban hamarjában nem volt pénze. Ezért kénytelen volt egy barátjához fordulni, akiről tudta, hogy állandóan részánja fizetésének egy részét az osztálysorsjátékokra s másféle sorsjegyre is van öt-hat darab. A jóbarát csakugyan kölcsönzött neki rövid időre egy sorsjegyet, amelyet a vőlegény rögtön átadott menyasszonyának, sok szerencsét kívánva hozzá.

A sors azonban, mint sok más esetben, ezuttal is nagy humorista volt, mert a kölcsönzött sorsjegy csakugyan megnyerte az egyik főnyereményt: *hatvanezer koronát*. Amikor a vőlegény újra megjelent a menyasszonyánál, a leány ezzel a különös megszólitás-fogadta:

— Ne haragudj, Alajos, nem akartalak megcsalni, de a sors így akarta — én mást szeretek, egy szegény ördögöt, aki engem nem tudott elvenni feleségül, csak most, a te sorsjegyednek hála... Köszönöm, ó, neked, hogy jól sikerült és bocsáss meg egy szerencsés halandónak...

A szegény könyvvezető akár csak az égből bukott volna a földre, amikor megértette a helyzetét. Kétségbeesetten jelentette ki, hogy a sorsjegy tulajdonképpen nem is az övé s egy pillanatig sem volt az ő jogos tulajdonában. Egy ijedt kiáltás és — a menyasszony összeesett a modern rémmese hallatára. Miután magához tért, a könyvvezető előbb szép szóval, majd erőlyesen kérte vissza az ominózus értékpapírt. A leány azonban ezzel válaszolt:

— Nem adhatom vissza. Az udvarlómhoz került, aki már fel is vette azóta a nyereményösszeget.

A csalódott könyvvezető mindenekelőtt felbontotta a boldognak ígérkező irigyet és most mint a legvisszavonultabb agglégények éi újra, sötétebb nögyülőletben, mint valaha.

Ezzel azonban nem intéződött el a furcsa ügy. A jóbarát a sorsjegyet követeli a exvőlegénytől, az exvőlegény pedig a menyasszonyától és ennek jelenlegi vőlegényétől. Főljelentés is történt már az ügyben, elsősorban család miatt, azonkívül két polgári pár indult meg.

A mostani vőlegényt, A. Zs. magánhivatalnokot ma délelőtt kihallgatták. Teljesen ártatlannak mondotta magát s kijelentette, hogy ő rendes módon, szintén ajándékképpen jutott a sorsjegyhez. Szabadon is bocsátották, a vizsgálat azonban tovább folyik.

Barabás lemondó levele.

(Justh Gyula nyilatkozata. — A lemondás az összeférhetlenségi bizottságnál. — Uj jelöltek Budapesten. — Nyilatkozatok a VII. kerületből.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 21.

Abban a váratlan és meglepő fordulatban, amelyet Barabás Béla kettős mandátumainak sorsa az elkésett bejelentéssel vett, a mai nap sem hozott a találgatásokat eloszlató világosságot. Ugy látszik, hogy az összeférhetlenségi bizottság döntéséig, amely csak napok múlva fog bekövetkezni, egyre hömpölyög majd a kombinációk árja és két tekintélyes kerület választópolgársága napokon át kétségben lesz az iránt, hogy vajjon van-e törvényes képviselőjük az országgyűlésen, vagy nincs?

Az összeférhetlenségi bizottság ma már megkapta a mi parlamentárizmusunk történetében páratlanul álló eset bejelentését és Justh Gyula házelnök nézete szerint a bizottságnak akként kell döntenie, hogy Barabás az aradi mandátumot köteles megtartani.

A fővárosi VII. kerületi függetlenségi párt elnökének és más vezető szerepet vivő férfiaknak viszont az a meggyőződésük, hogy Barabás eleget tett bejelentési kötelezettségének, amidőn nyolc napon belül postára adta a lemondást tartalmazó levelet. Ezt a nézetet megerősíti a házszabályok 21. szakasza, amely csak azt teszi kötelességévé a több mandátummal bíró képviselőnek, hogy *nyolc nap alatt nyilatkozzék*. Az aztán már irreleváns, hogy nyolc napon belül el is jut-e a nyilatkozat illetékes helyére, a Ház elnökségéhez.

De bármint dönt is az összeférhetlenségi bizottság, úgy látszik, hogy Barabás Bélának a főváros VII. kerületével való kiváló jelentőségű közjogi kapcsolata nem fog megszakadni akkor sem, ha az aradi mandátum megtartását mondanák ki. Az Erzsébetváros ugyanis az új választás során ismét Barabást jelölné és a hangulatból ítélve, még egyszer megválasztaná a volt főpolgármester legyőzőjét.

Erdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy Barabás Béla az aradi függetlenségi párt vezetőségével hivatalosan még ma sem közölte a lemondást az aradi mandátumról. A párt csupán Justh Gyulának tegnapi nyilatkozatából értesült a bejelentésről, amelynek megtételére — amint azt tegnap már megirtuk — több ízben figyelmeztették a sok irányban elfoglalt képviselőt.

A mai napon a következő tudósításokat vettük a Barabás-ügyről:

Justh Gyula véleménye.

Egy újságírónak még tegnap alkalma volt a Barabás-ügyről beszélgetést folytatni a képviselőház elnökével, Justh Gyulával, aki már visszaérkezett Bécsből. A házelnök ezeket mondotta tegnap este,

közvetlenül azután, mikor visszaérkezett Bécsből:

— Tényleg közöltem Barabással, hogy kettős mandátumának ügyét áttekintem az összeférhetlenségi bizottsághoz, miután az aradi mandátumról való lemondása a házszabályokban előírt határidőn túl érkezett csak hozzám. A házszabályok az ilyen esetekre nézve *oly kategorikusan s félreértést nem tűrőleg intézkednek, hogy itt semmiféle elmagyarázatnak vagy kivételnek helye nincs.*

A mai nap folyamán ismét nyilatkozott Justh Gyula és a kettős mandátum sorsáról a következő kijelentést tette:

— A képviselőház június 8-iki ülésének napirendjén szerepelt a végleg igazolt képviselők névsorának fölolvastása. Ez megtörtént és amint a gyorsírói jegyzetek után készült hiteles naplóból látható, a névsor fölolvastása után a következőket mondtam:

„A fölolvastott képviselőket végleg igazolt képviselőknél jelentem ki. Ezzel kapcsolatban meg fog tétetni az intézkedés, hogy a végleg igazolt képviselők névjegyzéke kinyomassék és a képviselők között szétosztassék. Egerszermind föl hívom a több mandátum birtokosait, hogy a házszabályok 21. szakasza értelmében most már *8 nap alatt* jelentsék be, hogy melyik kerület képviselőjét akarják megtartani.”

Jogom lett volna e kijelentésem pillanatától számítani a nyolc napot, én azonban június 9-étől számítottam. Ez megfelel a birói gyakorlatnak is. *Június 16-án volt az utolsó nap*, amikor Barabás Bélának a nyilatkozatot hozzám el kellett juttatni, Barabás levele azonban, amely az aradi mandátumról való lemondást jelenti be nekem, a képviselőház elnökségéhez, *június 19-én érkezett*. Világos tehát, hogy Barabás e lemondással elkésett.

Én a házszabályok félremagyarázhatlan rendelkezése értelmében *az ügyet ma délelőtt áttettem az állandó összeférhetlenségi bizottsághoz*. Most már a bizottságon van a sor, hogy döntsön, *ami nem lehet más, mint az, hogy Barabást Arad képviselőjének fogja kimondani.*

Mint mond a pártelnök?

Földes Gyula, a budapesti VII. kerületi függetlenségi párt elnöke ma a következőképpen nyilatkozott egy újságíró előtt:

Hivatalosan a párt még nem foglalkozott Barabás mandátumainak ügyével, annál kevésbé, mert *úgy Barabásnak, mint nekem az a nézetem, hogy itt mulasztás esete nem forog fenn*. A törvény ugyanis azt mondja, hogy a több helyen megválasztott képviselőnek nyolc napon belül kell nyilatkoznia, hogy melyik mandátumot tartja meg és nem azt, hogy az elnöknek pontosan nyolc napon belül kell ezt az értesítést megkapnia. Barabás Béla, amint azt a föladó-vevény igazolja, *nyolc napon belül küldte el a levelet a házelnökségnek* és így teljesen eleget tett az előírt köteletségnek. Ez lévén a meggyőződésünk, nem tartottuk szükségesnek, hogy a pártban fölvevessük az esetlegességek kérdését. Ba-

rabás megmarad a mi képviselőknél, az ezzel ellentétes kombinációk nagyon koraiak.

Barabás nyilatkozik.

Barabás Béla holnap Budapestre érkezik, szombaton este pedig megjelenik az Erzsébetvárosi függetlenségi körben és *itt nyilatkozni fog mandátumai ügyében.*

A VII. kerület jelöltjei.

Egybehangzóan jelentik a tudósítások, hogy az Erzsébetvárosban már megindult a készülődés az alkotmányos harcra. A kerület függetlenségi pártjában *nagy az elkedvetlenedés*, mert biztosra vették, hogy Barabás Béla marad a kerület képviselője.

Egyesek szeretnék Barabást újra felléptetni, míg mások *Eötvös Károly* nevét emlegetik.

Azonban Erlichék is akcióba lépnek, újra *Márkus József* volt főpolgármestert akarják jelölni, s remélik, hogy a mult-kori választáson esett csorbát kiköszörölik. Az Erlich-csoport e tárgyban már értekezletet is tartott.

Lesz ezenkívül még egy csomó jelölt. A VII. kerület külterületi polgárai már szerdán este értekezletet tartottak s azon elhatározták, hogy új választás esetén *Kaas Ivor* bárót léptetik fel függetlenségi programmal.

Eötvös Károly — VII. kerületi jelölt.

A VII. kerületi polgárság egy részének *Eötvös Károly* az új jelöltje. Egy újságíró a Barabás-affér dolgában felkereste *Eötvös Károlyt*, aki a következőket jelentette ki:

— Barabás Béla Erzsébetvárosi mandátumára vonatkozólag megjelent hírlapi közlemények, szerintem, tévedésen alapulnak. Az összeférhetlenségi bizottság csakis abban az esetben hozhatott volna ilyen határozatot, ha *előbb ült volna össze tanácskozássra*, mint ahogy Barabás Béla lemondó nyilatkozatát kézhez kapta.

Abban az esetben, ha Barabás tényleg nem tarthatja meg a VII-ik kerület mandátumát, *szívesen vállalom a jelöltséget*. Csakhogy én *ellenzéki függetlenségi programmal lépek fel*, mert örökéletemben ellenzéki politikus voltam. Most pedig nagyon is kétségesnek tartom, hogy az Erzsébetváros közönsége mögém sorakozik-e, mert nem hiszem, hogy kedve volna személyemmel és ellenzéki politikámmal — kísérletezni.

Barabás Pesten marad?

A M. N. holnapi számában írja: Mint értesülünk, már megindult a mozgalom, hogy az esetben, ha a képviselőház összeférhetlenségi bizottsága a VII. kerület mandátumának érvényessége ellen nyilatkozik, *Barabás Bélát újra fölléptessék és megválasszák.*

Az esetről különben alább nyilatkoznak néhányan, akiknek a VII. kerületi választásban szerepük van és mindnyájan annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy *Barabás megmarad a VII. kerület képviselőjének.*

A nyilatkozatokat az alábbiakban közöljük:

Eötvös Károly.

— Előreláthatólag a VII. kerületben nem lesz üresedés, mert Barabás, úgy hiszem, megtartja. A mandátumot egyébként sem vállalnám el, amint azt tegnap is mondtam már a deputációnak, amely nálam járt. Én, ha föllépnék, csakis független ellenzéki programmal lépnék föl. Egyszerű függetlenségi, most divatos függetlenségi képviselő úgy sem lennék. Nem komédiásnak, én nem vagyok kapható, nem nekem való az. Ellenzéki nem lehetnék, hiszen most nincs ellenzék. Magam meg álljak oda a képviselőházba, hiszen lezúgnának. Hiszen, ha akartam volna képviselő lenni, elfogadtam volna a tizenegy mandátum közül, amiket nekem följánlottak, akármelyiket, de nekem nem kell. Köröst is megtarthattam volna, de minek, egymagamban...

A VII. kerületi választáskor megjelentek nálam Barabás és Márkus és itt előttem kötötték meg a paktumot, hogy ők lemondanak és legyen én a képviselő. Ekkor azt mondtam nekik, hogy én csak ellenzéki tudnék most lenni. Kértek, hogy legyenek ellenzéki, csak ne mondjam el ezt hangosan is.

— Ebbe nem megyek bele, volt a válasz és így nem vállaltam akkor mandátumot és nem vállalnám most sem egyszerűen függetlenségi programmal. Hiszen függetlenségi vagyok én is, de ilyen függetlenségek már nagyon kevesen vannak, azok is hallgatnak.

No hát őcsém, fejezte be nyilatkozatát Eötvös, mindent ne írjon meg, mert én nem akarok veszekedést, zavart csinálni.

Erllich G. Gusztáv:

— Maguk azt hiszik, hogy Barabás Béla nem marad a VII. kerület? Nem igaz, svindli az egész, majd meglátják, *6 Aradot nem fogja megtartani*. Barabás oda egy újságíró fog küldeni, Fényes Samut. O ugyan Arkay Kálmánt szereti, de Fényestől félnek (?). Eszébe sincs Barabásnak Aradra menni.

— Mi a tervük, ha mégis csak Aradot fogja megtartani? — kérdezte most az újságíró.

— Semmi, mert arra nem is lehet számítani, sőt én nagyon örülök, hogy Barabás marad a VII. kerület képviselője.

— Mi oka van ennek örülni?

— Az az okom, hogy Barabás itt hamarosan le fogja magát járni. O ugyanis nem érintkezik senkivel, nem fogad senkit, a VII. kerület pedig megszokta, hogy *molsztálja képviselőjét*.

Morzsányi Károly:

— Korán kérdi, hogy elvállalnám-e a VII. kerület képviselőségét. Még csak annyit tudok mindössze, amit a mai lapokban olvastam. Pártunkban erre nézve még semmi intézkedés nem történt, azt különben a múlt választásokon is tapasztalták, hogy nekem semmi kedvem sincs agítani magam mellett. Ha ebben az esetben mégis az történnék, hogy Barabás Aradon marad, akkor én minden tekintetben alávetem magam a párt határozatának. De ez még korai, előbb hadd lássuk az összeférhetlenségi bizottság határozatát.

Azt azonban már mondhatom most is, hogy semmi szín alatt nem lépnék föl függetlenségi programmal. Bár az országgyűlési alkotmánypárt nem törődött velünk tulsokat, én mégis csak alkotmánypárti programmal lépnek föl.

Lapszemle.

A fővárosi lapok legnagyobb része kommentárokkal kíséri a Barabás ügyet. A koalíciós lapok ismertetik a tényeket, de kevés megjegyzést fűznek

hozzá, míg a koalíción kívül álló újságok bővebben odamondogatják véleményüket, nem valami rekonvenvenzes indulattal tárgyalván az ügyet.

A koalíciós *Budapesti Hírlap* így vélekedik az esetről:

— Az összeférhetlenségi bizottságnak úgy kell döntenie, hogy Barabás aradi mandátumát tartsa meg, mert Aradon előbb választották meg, mint Budapesten. Ilyenformán a főváros hetedik kerületében új választás lesz.

Van azonban más vélemény is Barabás mandátumáról. Többben akként okoskodnak, hogy a kérdéses nyolc nap a képviselőház szünete alatt telt el s ennélfogva Barabás nem létezik az aradi mandátumáról való lemondásával. Nem valószínű azonban, hogy az összeférhetlenségi bizottság erre az álláspontra helyezkedjék.

Az alkotmánypárt hivatalos lapja, *Az Ország*, ezeket tartja szükségesnek megjegyezni:

Barabás Béla levelében jelentette be a Ház elnökének abbéli szándékát, hogy a fővárosi mandátumot tartja meg, ez a levél azonban két nappal elkészt. Megemlékezésre méltó, hogy a nagyváradi mandátumról idejekorán lemondott Barabás s ott azóta már a választási mozgalmak is nagyban folynak. Beavatottak szerint ez a késedelem — mely könnyen szándékosnak is tűnhetnék fel — nem volt szándékos. Barabás tényleg a fővárosi mandátumra helyezte a főszólyt, hol a klikkrendszer megtörésére nagyarányu tervvel is voltak. Ez a véletlen incidens most keresztet vont számításaira, legalább — a legközelebbi választásig.

A függetlenségi Magyarország csak ennyit mond:

Erllichék nagy örömmel kapnak Barabás késedelmezésén és újra felveszik a harcot az Erzsébetvárosban. A függetlenségi párt azonban mindent elkövet, hogy Barabás mulasztása miatt a kerület el ne vesszen a függetlenségi párt részére.

Az Újság megírva az esetet, ezt a megjegyzést fűzi hozzá:

A függetlenségi párt intim dolgában járatos néhány függetlenségi képviselő vélekedése szerint Barabás Béla késlekedése nem minden célszerűség nélkül való. A képviselőházi alelnökség kérdésénél — hír szerint — nagyon megnehezített a pártvezetésre s ezzel kell kapcsolatba hozni azt a tényt, hogy a pártnak egyik nehezen hódított és talán meg se tartható kerületét kockára téteti.

A szokott csipős, fullánkös medorában ír *Az Újság* egy rovást is a Barabás-ügyről. Így epéskezik:

Az egyiket azért bámulják és ünneplik, mert mesés a memóriája. A másiknak az a nagysága, hogy pompásan tud felelni.

Barabás Béla a nagy műfelejtő. Az aradi és a budapesti mandátum közt kellett választania. És tételődött, mint Pókayné: „melyiket szeretem, melyiket szeretem?” Az egyikhez fűzte a születés, az összeköttetés, az érdek, az ügyvédi iroda. A másikhoz fűzte az adott szó, a pártédek, a hála. Ha az egyiket tartja meg, a szavahihetőségén esik csorba; ha a másikat tartja meg, a jövedelem csappan meg.

Kritikus helyzet bizonyára.

Pedig milyen egyszerű a megoldás. Valóságos Kolumbusz tojása. Semmit se kell tenni, csak el kell mulasztani a terminust. Feledékenységből, szórakozottságból, vagy mi egyébből.

Vajjon hihető-e, hogy Barabás Béla nem ismeri a törvényt? O, a nagy törvényhozó és a tudós fiskális. Vagy talán eltévesztette a dátumot? De hiszen a nagyváradi mandátumnál nem tévesztette el.

Mindegy. Forma szerint mégis csak megvan oldva a fogas kérdés. Megmarad a párti mandátum, megmarad az adott szó, megmarad az ügyvédi iroda. Az Erzsébetvárosban

pedig új választás lesz. És az erzsébetvárosiakat talán még egyszer lóvá lehet tenni. Hogyne. Hisz azóta jótékony, kiadós esők jártak és lemosták a falakról a plakátfoszlányokat, a miiken még holmi becsületszótéle fityegett.

Az Erzsébetváros tanuljon Barabástól felejtani.

A *Budapesti Napló* megjegyzi:

Politikai körökben sokat beszélnek Barabás mulasztásáról és nem igen tudják eldönteni, véletlen vagy szándékos volt a Barabás hosszas töprengése, mert ismeretes, mennyire ragaszkodott az aradi mandátumhoz.

A legerősebb kommentárt fűzi az esethez a szociáldemokrata lapja, a *Népszava*. Ez az újság nagyon haragszik és haragjában súlyos kiszólásokkal gyanúsítja Barabás Bét, akiről mindent inkább tetsz, csak éppen jóhíreműséget nem. Így fakad ki ellene:

— *Arad — marad*. Uram, ursm, Barabás Béla nagyságos képviselő uram, szállok az urnak.

Ha Tarjagoss Illésnek ékes nyelvezetje a miénk volna, csakis abban az esetben tudnánk nagyságodat méltóképpen üdvözölni ama sikerült cselekedetért, amelylyel a mandátumokkal való játszadozás terén a szórakozottságnak perdöntő körülményként való előirántásával budapesti VII. kerületbeli népszerűségét megmenteni iparkodott olyanformán, hogy ez a káposzta, de meg az aradi is megmaradjon s amellett még nagyságod jóllakják. Kívánjuk, hogy a magyarok istene kedves egészségére válassza.

Ha emlékezetünk nem csal, nagyságod egyszerre három kerületet méltalott bizalmára és viszont. Többel is megcselekedte volna ezt a szívességet, de úgy gondolkozott, ha három a tánc, három a birkozás, három a magyar, legyen három a mandátum is. És annyi lett. Mikor mind a hármát zsebre vágta, akkor olyan nehéz kérdés elé állította a sors nagyságodat, mint Báthory fejedelem annak idejében Pókayné asszonyomat. Két halálra ítélte fia közül válassza ki, hogy melyiket szereti, az életben marad. Nagyságodnak szintén két mandátumát ítéltek halálra és ki kellett választania a — harmadikat.

A mandátumok igazolása után a rendes időben, minden töprengés nélkül, a szórakozottsággal járó kockázat teljes kizárásával odanyilatkozott nagyságod, hogy nem kell a nagyváradi mandátum. Az aradi meg az erzsébetvárosi még a zsebében volt. Nos, valamelyiket halálra kellett küldeni. Akkor, amikor a nagyváradi a bakó kezére adta nagyságod, már körülbelül, sőt bizonyosan tudta, hogy a másik kettő közül melyik lesz a szerencsés, amelyik a nagyságod zsebében marad. Egy füst alatt elvégezhetette volna a dolgát ezzel is.

De nem lehetett. Nagyságodnak Aradon van az irodája, más szóval, a gyökere. Az aradiak nagyságod szívéhez nőttek, mint választók, mint kiláncok, mint sógorok és komák. Már most, hogyan válassza nagyságod az Erzsébetvárost, ha egyszer az már meg is választotta? Ez lehetetlenség volt. Ezt tudták az aradiak is és markukba nevettek, mikor olvasták az 5 B. B.-juknek ama nyilatkozatát, hogy a VII. kerületi mandátumot tartja meg. Nem vették komolyan, nem is csináltak választási előkészületeket.

És nagyságod nap-nap után hirdette, hogy kutya legyen az, aki az erzsébetvárosi mandátumról leköszön. Nagyságod előre számított arra, hogy szórakozott fog lenni, hogy a lemondási nyilatkozatot későn adja be és így a szabályok értelmében az előbb kapott mandátumot kell viselnie friss és jó egészségben. Ez pedig az aradi lesz és nem az erzsébetvárosi.

Nagyságod erősen illett a VII. kerületre és felverte az árát, hogy annál drágábban adhasson tul rajta. És tul is adott. Kéz alatt, a legnagyobb titokban megtörtént ez a paktum a lefört Ehrlichék gárdájával. A VII. kerület a legmagasabb áron visszavált a régi 67-es tulajdonosok birtokába. Igen, de a VII. kerületbeli népszerűséget nem lehetett eladni. Nagyságod kapta magát és szórakozott lett, hogy a VII. kerületet ne kelljen odaadni, hanem bevárhassa, míg elveszik. És úgy is fog történni. Az aradi mandátumról való lemondás bizonyosan azzal

a figyelmeztetéssel küldődött el Justh Gyula elnök urnak.

— Vedd észre, hogy későn adtam be, hogy szórakozott voltam és aztán légy szigorú elnök. Szóval úgy tégy, ahogy megbeszéltük.

Justh Gyula úgy tett. Most nagyságod a szórakozottság mártírja, siratja az elszórakozott-Erzsébetvárost, míg az aradiakkal összemossolyog. Justh ur pedig a páratlan, az igazságos, a szigorú elnök.

Pedig a fené! Nagyságod előre tudta, hogy elkésik, hogy szórakozott lesz; Justh ur is tudta, hogy neki szigorúnak kell lenni, Arad is tudta, hogy ő marad, Ehrlich urék is tudják már, hogy Nagyságod nyilatkozata mennyit értek, csupán a szegény erzsébetvárosi függetlenség nem tud semmit, csak siratja Nagyságod szórakozottságát és tisztelve bámolja a házelnök ur szigorú, igazságos voltát. Pedig hát...

Csitt! Ha Ehrlichék hallgatnak, hát minek larmázzunk mink? Sőt mondjuk, hogy úgy éljen a Justh Gyula szigorúsága, mint amilyen szórakozott volt nagyságod.

Magyar leány — francia színésznő.

(Adorján Irma Párisban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21

A főváros társaságában sokan emlékeznek Adorján Gyulára, a hírneves billiárd-matadorra. Az volt ő a billiárd-asztalnál, a mi Maróczy a sakk-tábla előtt: legyőzhetetlen játékos. Őszintén sajnálkozott mindenki, mikor híre járt, hogy a gvallér Adorján Gyula itt hagyja a társaságot és a billiárd-asztalt a családjával együtt elköltözik Párisba.

Ott meglehetősen hányatott életet élt az idegenbe szakadt magyar úri család. A csodaszép Adorján kisasszonyok közül az alig tizenöt éves Irma, míg nővérel idegenlétükre stipendisták lettek a párisi Sacre-coeur zárdában, óriási ambícióval nekiadta magát a francia nyelvtanulásnak s nem is hosszú idő alatt tökéletes folyékonyan beszélt franciául, illetőleg úgy, mintha ott született volna a Szajna partján és el se ment volna onnan soha. Ilyen francia nyelvtudással aztán már bátran neki indulhatott, hogy régi vágyát teljesítse: beiratkozott a párisi színi-iskolába, miután már Budapesten is tehetséges növendéke volt az Országos Színművészeti Akadémiának.

Egyénisége ott is hamerosan meghódította az embereket. Atyai barátot talált Sardou-ban, a hírneves drámaíróban, a kinek közbenjárására került be csakhamar a Théâtre Françaisbe, Páris és a világ legelőkelőbb színpadjára. Mikor a Théâtre Français tagja lett, nem volt Párisban ember, a ki ne beszélt volna a „charmant hongroise”-ról. De nehéz eldönteni, mire vágyik jobban egy ilyen művészlélek: az után-e, hogy mindenki szeresse, vagy hogy egy ember legyen, a ki mindenkinek a szeretetét egymaga gyűjtse össze magában és halmozza rája.

A Théâtre Françaisból egyszerre csak eltűnt a messzi Bretagneben, Belle Isle en Mer kis fausi városkában bukkant fel egy fiatal francia festőművészszel, Jean Colle-lal együtt, akinek apja marseillai gyáros és milliomas. Adorján Irma és Jean Colle — nászúton voltak.

Most, immár mint egyéves asszony, hajlandó engedni a békétlen és türelmetlen párisi közönségnek és a kedveskedő színiigazgatónak: elszerződött Antoine színházához, Garnier direktorhoz, a hol ismét otthont talál. Azt a másikat, boldogos otthont, melyben hírneves írók és művészek képezik a szerető, lelkes családot.

Elindult egyszer egy kis fekete szemű, borzashajú magyar leányka és egy világ csókolgatja apró lábanyomát...

Támadás Magyarország ellen. Kirohanás az osztrák delegációban

(Goluchowski válasza.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 21

Az osztrák delegáció ma megkezdte teljes ülését és mindjárt az első szónok, Walterskirchen báró heves és rosszindulatú támadást intézett Magyarország ellen. Beszédében nemcsak teljes közjogi tudatlanságot és tájékozatlanságot árult el, amennyiben az 1867: XII. törvénycikkből a megváltozhatatlan közös hadsereget és külügyi képviseletet magyarázta ki, hanem a különválástól való félelmében felbontatlan szerződésről szónokolt, amely az egyoldalú rendelkezéseket kizárja: A *Los von Ungarn* hívei pedig zajosan ünnepezték a vitéz vezérszónokot, akinek egyetlen fegyvere és érve ellenünk az alaptalan vádaskodásban merült ki.

Az ülésről az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Lobkovitz Ferenc herceg elnök tíz órakor megnyitotta az ülést, mire Goluchowski Agenor gróf külügyminiszter interpellációkra válaszolt. A magyar vámtarifa dolgában azt mondta, hogy a kérdésben *nem volt joga semmit sem megakadályozni*, ez olyan kérdés, amely az Ausztria és Magyarország közötti kiegyezéssel szoros nexusban áll. E kérdéseket illetőleg nincs abban a helyzetben, hogy beavatkozzék. Elismeri, hogy örköndnie kell a fölött, hogy a kereskedelmi szerződések abban az értelemben vitessenek keresztül, amely értelemben megszövegeztettek. Különböző ezek a kiegyezéssel összefüggő kérdések *belügyek, amelyekbe beleszólása nincsen*.

A delegáció ezután áttért a napirendre és a külügyi költségvetést tárgyalta.

Walterskirchen báró, az első szónok, a közönség kérdésével foglalkozott. Magyarország támadása, ugymond, nemcsak a közös hadsereg ellen, hanem az összes közös intézmények ellen irányul, amelyek azonban mindannyian oly közös benső összefüggésben állanak, hogy az egyiknek különválása a többinek különválását is maga után vonná. Idézi az 1867: XII. törvénycikket, amely szerint a magyar törvénymagyarazat értelmében is a külügyi képviselet, valamint a hadügy közös intézmény. Majd a közönséget tagadó magyar függetlenségi párt politikájának egyes időszakait vázolta, majd így folytatta beszédét:

— Már a legutóbbi delegáció időszakában változott helyzettel állottunk szemben, mert azaz, hogy a magyar parlament a kilences bizottság által formulázott *követeléseket kérészakkolta a koronától*, a törvény világos rendelkezése sérelmet szenvedett és a hadsereg közönségének egyetlen biztosítéka úgy jogilag, mint tényleg kérdésessé vált. A törvény ellenére Magyarország külön, bár teljesen megegyező kereskedelmi szerződéseket kötött és azokat önállóan írta alá.

A szónok ezután utal az ujonc-megtáadásra és a többi államszükségletek megtagadására a magyar országgyűlés részéről, amely a tisztikar magyarosítására tetemes összeget becsátott rendelkezésre, majd azt mondja, hogy ennek a politikának zárópontja az autonóm magyar vámtarifa. Ilyen körülmények között *közös hadseregről szó sem lehet* és minden osztrák hazafinak *vérzik a szíve, ha látja, hogyan vezetik dicső hadseregünket a romlás felé*.

Az ez idő szerinti magyar kormánytól, tekintve politikai múltját, nem várható, hogy ragaszkodni fog a közönséghez. Ha a megadott

rövid halasztási időszak eltelik, megkezdődik a közös hadsereg ellen a támadás, de még ez időközben sem lehet közös politikáról szó. A Magyarországon most mértékadó pártok *minden külső összeköttetést céljaik előmozdítására fognak fölhasználni* s minden működést meg fognak tagadni, vagy pedig koncessziók árán fogják megadni, ami ránk nézve igen káros és még jó, ha a magyarok *nem paktálnak külső ellenségeinkkel, hiszen ez oly gyakran előfordult*. Ez alkalommal a delegáció nem határoz, hanem csak konstatál és a tanácskozásokat mindaddig halasztja, amíg a közönséget újból helyre nem állítja. A birodalom két államának szövetségét mind a két államnak, valamint a monarchia hatalmának *gyöngyítését jelenti*. Mily fájdalmas gondolat mindazoknak, kik szívük egész erejével csüngenek a régi Ausztrián és dinasztiján.

Ezután Klotác egy osztrák-magyar orosz szövetség érdekében mondott beszédet, Bianchini pedig kifejtette, hogy elő kell segíteni *Magyarországnak önállósági törekvéseit*.

Scheicher delegátus végül indítványozta, hatalmazza föl a monarchia a külügyminisztert, hogy az *oroszsági szegyenletes szidó-mészárlások megszüntetése érdekében interveniáljon az orosz kormánynál*. Ezzel az ülés véget ért.

Hozzák a szabadsághősöket. Vay Ádám báró hamvai.

(Danzigból — Vajára.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 21

Pár évvel ezelőtt nemzeti mozgalom indult meg a Rákóczi-korszak hőseinek hazahozatalára. Idegen föld ad pihenőt a hősöknek, akik világraszóló tetteikkel elkápráztatták egész Európát. Bujdosás jutott osztályrészüül a lánglelkű fejedelmeknek és társainak a nagy harc leveretése után. A száműzetés keserű kenyerén tengődve, haltak meg idegen földön, idegen népek között. De a nemzeti kegyelet rövid időn belül lerója haláját történelmünk eme kimagasló alakjai iránt. Idegen hantok alatt porladtak hamvaik, csak kegyeletos zarándokok szórtak néha-néha a sírjukra egy-egy marék hazai földet. Hazai földben nyugszanak majd ezután, a melynek szabadságáért oly dicsőn küzdöttek.

Az első kuruc hős, akit hazaszállítottak, Vay Ádám gróf, a nagy idők egyik legkiválóbb katonája. *Danzigból* hozták koporsóját a Nyiregyháza melletti *Vajára*, ahol ma ideiglenes sírba helyezték. A végleges sírhatétel valószínűleg az ősszel lesz nagy ünnepségek között.

Nyiregyházi tudósítónk a nagy hős sírhatételéről az alábbiakat jelenti:

A Rákóczi-szabadságharc hősei közül a véletlen folytán a magyar föld először Vay Ádám gróf porainak adott helyet. A danzigi száműzetésben elhalt kuruc generálist tudvalevőleg a király parancsára, a kormány megbízásából most szállította haza az a célra kiküldött bizottság.

Miután a hamvakat a német kormány a danzigi helyőrségi templomban, a kormányhatóságok és a helyőrségi tisztikar részvételével, ünnepi istentisztelet kíséretében kiadta, a bizottság utnak indult a koporsóval Nyiregyházára.

Tegnap délután érkezett Nyiregyházára a hamvakat hozó bizottság. Innen a törvényhatósági bizottsági tagokkal és számos kísérelvel *Vajára* vitték a hamvakat tartalmazó koporsót.

Vaján a koporsót ravatalra helyezték, amelyet Szabolcsvármegye várnagyának vezénylete alatt megyei hajduk és fehérruhás lányok vettek körül. A református lelkész imája után a koporsót ideiglenes sírba helyezték.

A hamvak végleges elhelyezése csak akkor fog megtörténni, ha a kormány által adományozott tu-ulos emlékoszlop elkészült.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Péntek: Mary-Ann, vigjáték. Bemutató előadás. D. Ligeti Juliska és Dezső József vendégjátéka.
Szombat: Parasztbecsület, opera és hangverseny Schubert Jenny, Ferrari d'Albaredo és Gracco Mattioni vendégjátéka.

* **A Dezső-pár vendégjátéka.** Az aradi színház vendégei: *Dezső József* és *Ligeti Juliska* ma a *Stomfay család*-ban léptek fel. Mindkettőnek nagy sikere volt. A közönség szíves tapsokkal honorálta művészi játékukat. Az előadásban azonban disszonáns hangok vegyültek bele — ez egyszer nem a színpadon. A legdrámaibb jeleneteket egy-egy csengő és kevésbé csengő bariton-hang zavarta meg, nagy toszuságára a közönségnek. A hangok a szomszédos tanítóképzdekből jöttek, ahol — úgy látszik, éppen a színházi előadások megzavarására — nyolctól tízig énekóra volt. Hát az ének mint művészet szép. De ha az ember éppen akkor kénytelen a Bocí bocí tarka dallamait élvezni, amikor a színpadon történetektől majdnem könybe lábad a szeme, — hát egy csöppet sem szép. A tanítóképzdeben esetleg törődhetnének a színházlátogató közönséggel is, amely nem azért fizeti meg a belépőjegyet, hogy a kromatikus skálákat hallgassa tenor és bariton kiadásban. Talán becsukhatnák az ablakot, vagy talán ne énekelnének, — ami még sokkal szebb volna. (h. k.)

* **Olasz opera-énekesek a nyári színházban.** A szombatra hirdetett „Vándorlegény” operett helyett *Schubert Jenny*, lovag *Ferrari d'Albaredo* és *Grecco Mattioni* olasz opera énekesek felléptével a *Parasztbecsület* opera kerül színre egy nagyobb szabású hangverseny keretében. A hangverseny műsora a következő:

1. Recitativo és románc a *Zsidóné* operából, éneklő lovag *Ferrari d'Albaredo*.
2. Ekszer ária a *Faust* operából, éneklő *Schubert Jenny*.
3. Nagy ária az *Ernáni* operából, éneklő *Grecco Mattioni*.
4. *Se tu m'amassi*, románc *Denzától*, éneklő *Grecco Mattioni*.

Ezt követi a *Parasztbecsület* opera, melyben Santuzzát *Schubert Jenny* éneklő, Turridut pedig *Ferrari d'Albaredo*. Az igazgatóság az olasz énekeseket a vasárnapi fellépés rendkívüli nagy sikerére való tekintettel kérte fel erre az újabb vendégjátékra, amely bizonyára a színházba gyűjti szombaton este a klasszikus zene minden igaz barátját. Az előadás a nyári színház rendes helyáiraival fog megtartatni.

* **Novelli és Duse Amerikában.** Az olasz színházművészetnek ez a két büszkesége Amerikába készül. *Novelli* november hó 8-an utazik el Mexikóba s onnan Havannába. Februárnál előbb vissza sem tér Európába, akkor is a külföld nagy városait veszi előbb sorra, csak aztán pihen meg hazájában. *Duse* Eleonórákat hihetetlenül kecsesítő ajánlatokkal csalogatják Dél-Amerikába; 500 000 koronát ígérnek neki ötven fellépésért, vagy fellépésenként tízezer koronát. Azonfelül társulata tagjait, az utazást s az ellátást is az imprezárió fizetné. A művésznő mégis habozik, hogy elfogadja-e az ajánlatot.

A Duna—Tisza-csatorna.

(Az ankét második napja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 21.

Ma délután öt órakor folytatódott a kereskedelemügyi minisztériumban a Duna—Tisza-csatorna ügyében egybehívott szaktanácskozmány. Az ankétan ma is személyesen elnökölt *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter, aki már tegnap kijelentette, hogy eltökélt erős szándéka, hogy ha csak teheti, ezt a csatornát megvalósítja.

Az első felszólaló ma *Fábray Sándor* dr., Békésvármegye főispánja volt, kinek kezdeményező része volt az ankét egybehívásában is. Nagy figyelemmel hallgatott beszédében kifejtette, hogy a csatornát föltétlenül mielőbb meg kell építeni, mert az egész Tiszántulnak már valósággal közszükségletét képezi.

Rupcsics György udvari tanácsos szintén elsőrendű szükségletnek tartja a terv megvalósítását. A csatornát, melynek torkolataul Csongrádot ajánlja, állami segítséggel ugyan, de a magántőke bevonásával kellene létesíteni.

Csatáry Károly miniszteri tanácsos figyelemztette az ankétet a díjszabás és az időmegtakarítás kérdéseinek helyes megoldására.

Klein Gyula elismeréssel szólt a kereskedelmi minisztérium emlékiratáról, amely az adatok gazdag tárházát tartalmazza.

Nagy Dezső műegyetemi tanár fejtegette, hogy a vízutak nincsenek kárára a vasutaknak, amit *Neugebauer László* miniszteri tanácsos azzal is illusztrált, hogy a Rajna-csatorna mentén mindkét parton vasutak járnak és így a csatorna, mint a vasutak egyformán nagy forgalmat bonyolítanak le.

Mezey Gyula, az Önge nevében köszönetet mondott az ankét összehívásáért *Kossuth Ferenc*nek, aki a mai tanácskozás folyamán is többször felszólt.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter köszönettel fogadta a magántőke ajánkozását a nagy mű kivételénél, de rámutatott a magántőke bevonásának azon nehézségére, melyet a kezdetben csekély, egy-két százalékos jövedelmezőség képez.

Az ankétet holnap folytatják.

HIREK.

Képviselőköl — főispánok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 21.

Ismét négy képviselőt neveztek ki főispánokká és pedig két alkotmánypartit és két függetlenségit.

Ezek a mai kinevezések bennünket annál közelebről érdekelnek, mert két szomszédos vármegye: *Temes* és *Hunyad* kaptak ma új főispánokat.

Mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi, a a félhivatalos *Bud. Tud.* jelenti, hogy a király nevezte:

Kabdebó Gergelyt, a lippai kerület országgyűlési képviselőjét *Temes*-vármegye és *Temesvár* város;

Bönnemissza Lipót báró országgyűlési képviselőt *Hunyad*-vármegye;

Kállay Ubul országgyűlési képviselőt *Csik* vármegye;

Szederkényi Nándor országgyűlési képviselőt *Heves* vármegye főispánjává.

A kinevezéseket legközelebb a hivatalos lap is hozza.

— A király utja. Bécs-ből sürgönyzik: A király ma reggel *Ferdinánd Károly* főherceg, *Beck* báró miniszterelnök és *Pacak*, valamint *Frade* miniszterek kíséretében *Reichenbergbe* utazott.

— **Nagyvárad és Pécs új képviselői.** *Nagyvárad*-ról táviratpzzák: Ma folyt le a nagyvárad kerület képviselőválasztása a választók rendkívül élénk részvétele mellett. A *Barabás Béla* lemondásával gazdátlaná vált mandátumért *Szokolay Tamás*, a függetlenségi párt elnöke és *Radó Ignác* dr. pártönkivüli harcoltak. Este 8 órakor befejezték a szavazást, amely azzal végződött, hogy *Szokolayt* 1521 szavazattal *Radó* 543 szavazatával szemben képviselővé választották.

Pécsi távirat jelenti, hogy a *Batthyány* Tivadar gróf lemondásával megüresedett pécsi választókerületben a függetlenségi *Pleiszinger Ferenc* dr. ügyvédet 1007 szavazattal képviselővé választották. Ellenjelöltje a szintén függetlenségi *Handrl* Imre keztügyáros volt, aki 772 szavazatot kapott.

— **Polónyi Géza ismét beteg.** *Budapest*-ről táviratozzák: *Polónyi Géza* igazságügyminiszter újból betegen fekszik. A miniszter állapota ma annyira súlyosbodott, hogy orvosai utasítására több napon át kénytelen az ágyat őrizni.

— **Az adókövető bizottság tárgyalásai.** Az aradvárosi adókövető bizottság e hó 23-án, szombaton a kisterem melletti szobában délelőtt 9 órakor a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek 1905 és 1906. évi vállalati adóját tárgyalja, miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy ezen bizottság előtt a javaslatok ellen kifogásaikat írásban vagy szóval előadhadják.

— **Magyarország, Románia és Lueger.** *Bukarest*-ből táviratozzák: *Stettina* József vasutigazgató tegnap este bankettet adott a román hatóságok és a román sajtó tiszteletére. *Stettina Károly* király egészségére üritette poharát. *Cantacuzena* miniszterelnök ama reményét fejezte ki, hogy Magyarország részvétele a bukaresti kiállításon a két országot egymáshoz gazdaságilag közelebb fogja hozni és a két nemzet megegyezésére fog vezetni. A miniszterelnök poharát *Ferenc József* királyra és császárra üritette. Ugy a kereskedelmi miniszter, mint a kiállítás főbiztosa meleg szavakban mondottak köszönetet a magyar kiállítóknak, a magyarok pedig a kiállítás iránti csodálatuknak adtak kifejezést. Az összes politikai ténnyezők meg vannak elékedve, hogy *Lueger* jelenléte a magyarokkal való jó viszonyt nem zavarta meg.

Bécs-ből sürgönyzik: *Lueger* Károly polgármestert, aki ma érkezett vissza a bukaresti kiállításról, zajos ovációkban részesítették. A pályaudvaron megjelent *Neumayer* alpolgármester, több reichsrathi képviselő és községi tanácsos társaságában. Az alpolgármester *Lueger*hez üdvözlőbeszédet intézett, amelyben elmondta, hogy nagy dicsőség Ausztriára, hogy a magyarok zaklatásának dacára *Lueger* megerősítette az osztrák-román kapcsolatot. Ezután több román szónok üdvözölte *Lueger*t. A pályaudvar és a városháza előtt több ezer főnyi tömeg éljenezte *Lueger*t, aki a városháza erkélyéről megköszönte a fogadtatást.

— **Dandárnokok szemléje.** *Vértesi Weiss* Ernő vezérőrnagy, a temesvári 7. lovasdandár parancsnoka, segédisztje *Bolfrass* László báró

vezérkarl főhadnagy kíséretében ma Aradra érkezett. A brigadéros ma megtörtötte a szokásos tavaszi szemlét az aradi 12-ik huszárezred fölött és délután visszautazott Temesvárra. Ugyancsak ma érkezett Aradra Schmidt János ezredes, a temesvári 7. tüzérdandár parancsnoka is, segédtszije klemmenhorsti Klemm Ferenc vezérkarl főhadnagy kíséretében. A tüzér dandárparancsnok ma délután a várban lévő műszaki tüzérek fölött tartott szemlét, holnap délelőtt pedig a kisszentmiklósi levásztégyosztályt szemléli meg.

— Rendkívüli közgyűlés. Megirtuk, hogy az aradi vízvezetéki művek felszerelésének és könyveinek megvizsgálására kiküldött hármass bizottság azzal a kérelemmel fordult a törvényhatósághoz, hogy a jelentéstétel határidejét július 1-ről szeptember 1-ére tegye át. Gróf Károlyi Gyula főispán e tárgyban tudvalevőleg rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amely holnap, pénteken délután négy órakor lesz. A rendkívüli közgyűlésnek ez lesz az egyedüli tárgya.

— A tanács és a fő. Mire van a tanácsnak szüksége? A tanácsnak tekintélyre van szüksége. Ennél fogva mivel szemben is védje meg a tanács a tekintélyét? A tanács ennél fogva az igazsággal szemben is védje meg a tekintélyét. És ha az igazságnak mégis engedni kell, mit tegyen a tanács? A tanács előbb védje meg tekintélyét és azután engedjen az igazságnak. Ilyesformán lehet írva a *Tanácsbírák és kávé*-jában, a melytől minden városi tisztviselőnek be kell vágnia, mielőtt a város szent szinódusában a helyét elfoglalja. És a kávé ezen pontjai szigorú alkalmazást találtak a Baross-park fűvének nevezetes esetében. Tudvalevő, hogy a legutóbbi városi közgyűlésen szóvá tették a tilalmat, a melylyel az aradi gyermekvilágot megfosztották a jogtól, hogy a fűre lépjen. Akkor a tanács haragos és fenséges volt, mint egy újjászületett Bismarck. Nem, és azért sem! Azért a fő, hogy kaszálják, s nem azért, hogy gyerekek, akik még csak nem is szavazó-polgárok, összetapossák. És az új mamelukok, akiknek az ilyen apró ügyeknél is tanúságot kell tenni arról, hogy a mamelukságra rátermettek, hódolattal tudomásul vették a dacos elutasítást. Hanem a dolog mégse maradt ennyiben. A tanácsot, úgy látszik, fölvilágosították, hogy a város gyerekeinek egészsége, testi nevelése előbbre való, mint a főnek tiszta szepiltelenségében való lekaszáltatása. A tanács tehát visszavonta a büszke tilalmat s a gyerekek most újra szaladgálhatnak a parkok gyepén. A tanács, ugy látszik, csak meg akarta ijeszteni őket. Ne tessék tehát hinnl, hogy a tanács nem engedne a jó ügynek, az igazságnak. Csak a tekintélyére vigyáz. Vajjon igazán van oka rá, hogy féltse? . . .

— Königswarder báró birtokai. Bécs-ből jelentik: A Königswarder Herman-féle birtokok ügyének rendezése újabb stádiumba lépett és valószínűleg hamarosan sikerülni is fog. A báró tudvalevőleg már eladta képtárát és versenyállóját, a *Kisszentmiklósi* birtokot pedig Dirsay Béla báró vásárolta meg. A *csabacsüdi* birtokot, a mely 7,200,000 koronára van felbecsülve, egy konzorcium akarja megvenni és a tárgyalások már folyamatban vannak. Az alkudozásokat Mezős Mór dr. budapesti ügyvéd vezeti. A konzorcium 6,250,000 koronát kínál a birtokért.

— Ülés az ipartestületben. Az aradi ipartestület előjárósága tegnap délután öt órakor tartotta meg rendezes havi ülését Steigerwald Alajos elnöklete alatt. Az ülésen az elnökség beszámolt a *Hazai Ipartestületek Országos Szövetségének* Budapesten tartott igazgató-választmányi gyűléséről, melynek az iparosságot leg-

közlebből érintő tárgya: a munkaadóknak a munkások túlzott követelési ellen való szervezkedése volt. Az előjáróság e kérdéssel kapcsolatban elhatározta, hogy megkezdli az aradi iparosoknak szakonként a temesvári szövetség mintájára való szervezését. Az előkészítő-bizottság javaslata alapján elhatározta az előjáróság, hogy a *segédok szállóját*, amely immár sehogyan illik bele az ipartestületi épületet körülvevő előkelő környezetbe, s amely a testület önkezelésében jövedelmet nem hoz, bérletbe adja; így a szálló ez év szeptember hó elsejétől kezdve a Kápolna-utcai Lamzer-féle házban lesz, míg a jelenlegi helyiséget az ipartestület bérbeadás útján teszi jövedelmessé. Kimondta továbbá az előjáróság, hogy a testületi ház tetőzetét, mely már megviselt állapotban van, újra festeti s a munkákat elvégzésére pályázatot hirdet. A havi jelentések előterjesztése és tudomásulvétele után az elnökség beszámolt az idel tanév befejeztével tartott tanoncvizsgák eredményéről s az itt tapasztaltak, főképen a rajz-kiallítás nagy sikerének páratlanul szép eredményének hatása alatt elhatározta az előjáróság, hogy a tanonc-jutalmazásra évenként megszavazott összeget a jövő évi költségvetésben felemeli. A tanonc-szabadtások megejtése után véget ért a gyűlés, melynek befejeztével Steigerwald Alajos elnök vendégeül látta az előjáróság tagjait nevenapja és elnökke választásának évfordulója alkalmából. A vacsorán, mely a késő éjjeli órákban ért véget, számtalan felkészöntőben ünnepelték az ipartestület népszerű elnökét.

— A megrabolt Széchenyi-sirbolt. Sopronból táviratozzák: A Széchenyi-sirbolt rablóinak már nyomában van a csendőrség. A tettesek hárman lehettek és három sirfűlkét törtek fel. A vizsgálat kiderítette hogy Széchenyi István gróf sirboltja és koporsója sértetlen, nem valók azok a hírek, hogy a gonosztevők a nagy halottat ékköves diszruhájától megfosztották. Csak annyi igaz, hogy a sirbolt mellett álló faragott szekrényből elvitték a gróf fekete szalonkabátját és egy sárga bőrdövet, a mely öngyilkossága alkalmával is rajta volt Döbkingben. A gonosztevők óriási lármával és zajjal romboltak a sirboltban, melyet a babonás temetőr sem mert megközelíteni. A gyanu egy Rafipovics Ignác nevű facér kertészlegény felé fordul, aki jártas volt a sirbolt körül.

— Diákkongresszus Debrecenben. Debrecenből táviratozzák: A magyar főiskolák ifjusági szervezete ma diákkongresszusra jött össze Debrecenben. A vendégeket a debreceni diákság élén Kiss Pál, a jogáször elnöke fogadta. A kongresszus legkimagaslóbb pontja az az ünnepség lesz, amelynek keretében egy évre átadják a debreceni diákságnak a Kossuth-serleget. A kongresszusra több lengyel diák is Debrecenbe érkezett, akiket nagy ovációval fogadtak.

— Halálozás. Ozv. Papp Konstantinné szül. Nagy Anna urné ma reggel, életének 72 ik évében Aradon meghalt. Wagner József téglagyártulajdonos nagynénjét, Blaskovits Antal törvh. biz. tag sógoranjét gyászolja az elhunytban. Temetése folyó hó 22-én, délután 5 órakor lesz az Eötvös utca 2. számú házból.

— A finnek bucsuja. Mint fővárosi tudósítónk jelenti, a finn dalosok ma délután hat órakor tartották bucsuhangversenyüket a margitszigeti felső vendéglő terrasán. Ez a művészgárda Budapesten kívül Aradon, Pécsen, Szegeden, Temesvárott, Debrecenben, Kolozsvárott, Miskolcon és Kassán is bemutatta páratlan művészetét. Tegnap este az Országos Magyar Dalosegyesület a finn dalosok tiszteletére

a Hűvösvölgy vígadójában rendkívüli fényes estét rendezett a *Budai Dalárda* közreműködésével. Az estén megjelent több száz főre menő közönség óhajára a finnek is elénekelték két remek dalt. A közönség sorában ott volt *Wlassics Gyula*, az Országos Magyar Dalosegyesület védnöke is. A mai hucsubangverseny, melyet a finn dalosok a hazánkban élvezett szives vendégszeretet viszonzásául az Országos Magyar Dalaregyesület és a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete javára rendeztek, rendkívüli lelkes ovációk között folyt le. A közönség melegen ünnepelte a finneket, akik holnap haza utaznak északi hazájukba.

— Az orosz katonai forradalom. Moszkvából sürgönyzik: A ribius-bologojei vonalon, a pétervár-moszkvai fővonal egyik elágazásán kitört újabb zavargások miatt a szomszédos kerületeket hadiállapotba helyezték. Hir szerint ezen a vonalon két vasuti hidat már a levegőbe röpítettek. Rizámban az ott állomásozó gyalogosred legénysege fellázadt. Egy tisztet megöltek s néhányat megsebesítettek.

— A kecskeméti Kossuth szobor. Kecskemétről jelentik: A kecskeméti Kossuth szobor leleplezési ünnepélye június 1-én rendkívül nagy ünnepségek között fog megtörténni. A rendező bizottság, a városi tanácssal élén, az ünnepélyt Kecskemét hírnevéhez méltóvá akarja tenni. A rendező-bizottság 500 tagból áll, melyek különböző albizottságokra oszlanak fel. Több mint 2000 fehér ruhába öltözött leány áll majd sorfalat az érkező vendégek előtt. A város közönsége az országgyűlés mindkét házának tagjait meghívta, a kormány tagjait pedig küldöttségileg kérte fel az ünnepélyen való megjelenésre. Eddig számos előkelő, országos hírű férfiak ígérték meg részvételüket. Általában a leleplezési ünnepély minden tekintetben nagyarányu lesz. A város t kintélyes összeget szavazott meg az ünnepség fényének emelésére. A bizottság meghívta az összes külföldön élő kecskeméti polgárokat is. A banket egy óriási sátor alatt lesz a város főterén, melyet a kecskeméti iparosok építenek hazafiasságból 1000 személyre. A szomszéd városok máris nagyszámu küldöttségeket jelentettek be. Általában az ország bármely vidékéről jelentkező küldöttségeket testvéri szeretettel fogadnak és minden kényelemről gondoskodnak.

— Achim izgatja az aratókat. Békéscsabáról táviratozzák, hogy Klement Z. Pál földbirtokos ma feljelentést tett Achim L. András országgyűlési képviselő ellen az aratásra szerződötett földmunkások izgatása miatt. A hatóság megindította a vizsgálatot.

— A torontali arató sztrájk. Magyar-Kanisáról táviratozzák: A török-kanizsai aratómunkások a hatósággal szemben mindinkább fenyegető magatartást követnek. A sztrájkvezetők nagy terrorizmust fejtenek ki munkástársaik között és ez indította a hatóságot arra, hogy a kanizsai határban felülött sztrájkanyagát feloszlassa. Ma reggel indult ki a járás főszolgabírája kellő rendőri segédlettel és csendőrség kíséretében a sztrájkanyagára ott felmutatták az alispán rendelkezését és felszólították az egybegyűlt munkásokat, hogy oszlojanak szét. A munkások egy része meghajolt a törvény rendelkezése előtt és elvonult, azonban a sztrájkolók nagyobb része ellenszegült a felszólításnak. — A járás főszolgabírája ismételt felhívásának sem volt kellő foganatja és ekkor utóljára felhívta a munkásokat a sztrájkanya elhagyására, mert különben a csendőrség kénytelen lesz erőszakot alkalmazni. A csendőrség közbelépése következtében a munkások szétmentek

mely alkalommal két munkás könnyű szurati sebet kapott.

— **Próbamenet a hegyaljai motoroson.** Az Aradhegyaljai motoros építési munkálatai már annyira előre haladtak stádiumban vannak, hogy a vasutat augusztus havában átadják a közforgalomnak. Az újonnan épült pályán háromnap tartják az első próbamenetet, amelyre a vasut igazgatósága meghívta az aradi sajtó képviselőit és a próbameneten résztvevők reggel nyolc órakor indulnak Aradról Győrötré. Innen a Kavicsbánya megsejtelése után Pankostára mennek.

— **Gyilkos férj Bajáról táviratozzák:** Jánosalmán Lukács Jánost felesége elhagyta. A férj keresésére indult és a felső-szent-iványi úton elérte. Mikor közelébe ért, forgópisztollyal ötször rálőtt. A lövések közül három talált. Lukács János nem élte meg, hogy felesége összerogyott, hanem elkeseredésében még azután is késsel több szurást ejtett rajta. Az asszonyt önkívül állapotban a kórházba szállították, férjét pedig a csendőrség letartóztatta.

— **André táborno emlékiratai.** André táborno — a ki most a *Matin*-ben ötvi hadügyminisztériumának visszaemlékezéseit közli — érdekes leleplezéseket közöl napról napra. Mint *Páris* ból sürgönyzik, André memoirejainak ma kiadott részében azon körülményekről számol be, amelyek között *Gamont*-ot, a legfelsőbb haditanács volt alelnökét rendelkezési állományba helyezték. André utal arra, hogy *Gamont* számos alkalommal tartózkodás nélkül kifejezést adott klerikális és nacionalista gondolkodásmódjának. Így *Gamont* egy alkalommal megjelent a legfelsőbb haditanács ülésén és így kiáltott *Nismes* táborno, a tüzbizottság elnöke felé: „Mondja csak, *Nismes*, mi van tulajdonképpen *Hartman* és *Bucrois* tüzbizottságokkal, akik megengedtek maguknak azt, hogy *Dreyfus* javára vallottak. Csináljon végre rendet!”

— **Uj jogtudor.** *Kánizs* Dezső aradi ügyvédjelöltet szombaton avatják jogtudományi doktorrá.

— **Ékszerészek vasárnapja.** Az összes aradi ékszerészek és óráskok elhatározták, hogy üzleteiket augusztus 20-ig vasárnap zárva tartják.

— **Élőképek estélyeket** rendeznek egy kitűnő Edison kinematográfal a *Vadászkürt* vendéglő kert helyiségében Kovács és Novotny vendéglősök. Aradon még nem látott új és érdekes felvételek kerülnek bemutatásra, esős idő esetén a teremben. Szabad bemenet.

— **A boxoló „hölgy.”** Londonban a wastrodoni állomáson egy rendőr elegáns öltözötű hölgyet vett észre, ki nagyon feltűnően viselkedett. Odament hozzá s távozásra szólította föl. A hölgy nagyon huszárosan felelve, a rendőr azzal fenyegette, hogy letartóztatja. A hölgy erre öklével a rendőr arcába csapott, egy másik ütessel pedig a földre terítette. Több rendőr jött oda, hogy a harcias hölgyet ártalmatlanná tegye, de a hölgy valamennyit a földre boxolt, az időközben felszaporodott közönség nagy gaudiumára. Végre két rendőrnek nagynehéz sikerült lefűlelni az amazont s az őrségre vinni. A harcban leesett gyönyörű szőke parókája és selyemruháját is rongyokra tépték, mely alkalommal aztán kiderült, hogy nem hölgy, hanem herkulési erejű matróz, aki egy hadihajóról pár napi szabadságot kapván, Londonba ment „szórakozni.”

— **Adomány a Czárán emlékre.** Az *Aradi Turista Egyesület* pénztárához váradi *Török Gábor* földbirtokostól, *Daudról* a mai nap folyamán 200 korona adomány érkezett a tervbe-vett Czárán-emlékművek alapja javára. A nemeslelkű adományért köszönetét fejezi ki az emlék bizottság elnöksége.

— **Bolhák, svábok, poloskák** legbiztosabb pusztító szere *Vojtek* és *Weisz*nél Aradon. 112

A háziaszony gondoskodásán mulik a család újve boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítású módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp-páter-védjeggyel.

NAPIREND

Június 22. Péntek. Róm. kath. naptár: Jézus sz. szive. — Protestáns naptár: Paulin — Görög-keleti naptár (június 9.): Cir. és Athan. — A nap két 4 óra 3 perckor, nyugszik 8 óra — perckor.

Időjelzés. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, zivatarok.

Június 23. Az aradi Tulipánkert szövetség ülése délután 3 órakor (Városház.) — A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylet aradi fiókjának társasvacsorája este 8 órakor (János vitéz-vendéglő.)

Június 24. A csanádmezei gazdasági-egyesület nagygyűlése délelőtt 10 órakor Nagylakon (Városház.) — Az alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság közgyűlése délelőtt 9 1/2 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak.) — Az országos szállótványtelep részvénytársaság főszámolás alatt közgyűlése délelőtt 11 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak.) — Az aradi jótékony célú bűrszolgáltatás országos népünnepélye (Városliget.)

Június 25. Aradvármegye törvényhatósági-bizottságának rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Az Adria Biztosító Társulat 1905. évi üzleti jelentései és zarszamadásai a 67 ik üzleti évről,** melyet ez év április 25-én megtartott közgyűlésén terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmaznak: Az életbiztosítási osztályban 54,492,674 korona biztosított tőkéről szóló 9120 ajánlat nyújtott be, melyek ellenében 48,800,942 korona biztosított tőkéről állították ki kötvények. A biztosítási átlag 1905. évi december 31-én 318 millió koronát meghaladó tőke és 796,591 korona járulékra rugott, minelfogva 22,830,724 korona tiszta szaporodás mutatkozik. Ezenbiztosítási díjakban 12,571,525 korona vételeztetett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életében esedékes tőkék a járadékokkal együtt 7,233,448 korona kifizetését igényelték. A kamatból leszállítására szolgáló pótdíjtartalék az idei 200,000 koronát tevő átutalás folytán 2,000,000 koronára emelkedett. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díjtavilai a 2,000,000 koronát tevő pótdíjtartalék nélkül 85,448,948 koronát tesznek ki és a múlt évhez viszonyítva 5,736,704 korona tiszta emelkedést mutatnak. A tüzbiztonsági ágazatban a díjbevétele 22,334,200 koronára, a szállítvány biztosítási ágazatban 1,648,489 koronára és a betöréses lopás elleni biztosítási ágazatban 337,904 koronára rugott; ez utóbbi 3 ágazatban visszbiztosítások 10,745,019 koronát és károk 15,430,116 koronát és a visszbiztosítók részének levonása után tisztán 8,255,979 koronát igényeltek. E három biztosítási ágazat díjtartaléka 14,583,385 koronára és a visszbiztosítás levonásával 8,143,638 koronára emelkedett. — Az igazgatóság előterjesztésére a közgyűlés elhatározta, hogy ez évi nyereségből a B mérleg rendelkezésre álló tartalékába 500,000 koronát utal és részvényenkint 200 koronát osztalékként kifizet. A társulat különféle tartalékai 1905. évi december 31-én a fűgő károokra tisztán tartalékba helyezett 2,396,608 koro-

nát tekintetbe nem véve, 102 millió koronát meghaladó összeget teszen és pedig díjtartalékok (a visszbiztosítók részének levonásával) 87,668,954 korona, nyereségtartalékok 10,078,207 korona és árfolyam ingadozási tartalék 4,294,904 korona. A társulat tisztviselőinek nyugdíjpénztára és takarékos és ellátási pénztárának vagyona összesen 1,786,822 koronát teszen.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 21.

Amerika 1. magasabb. Kevés forgalom, változatlan áruk.

Az áruk 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.83—7.84
Rözs októberre	6.80—6.81
Zab októberre	6.74—6.75
Tengeri júliusra	6.49—6.50
Uj tengeri 1907-re	5.74—5.75
Áprilisi buza 1907-re	8.10—8.11

Északi tőzsde:

Buza októberre	7.85—7.86
Rözs októberre	6.59—6.60
Zab októberre	6.78—6.79
Tengeri júliusra	6.49—6.50
Uj tengeri 1907-re	5.72—5.74
Áprilisi buza 1907-re	8.13—8.15

Trányzat kellemes.

Zárai tőzsde:

Osztrák hitelrészvény	668.50
Magyar hitelrészvény	810.25
Leszámitolóbank részvény	512.25
Rima-Murányi vasúti részvény	575.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	677.—
Közuti vasut	583.20
Városi villamos vasut részvény	321.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	9.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban	10.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 21. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm feletti súlyban 116—118 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm feletti súlyban 123—125 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm-ig terjedő súlyban 125—127 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm-ig terjedő súlyban 126—130 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm feletti súlyban 124—125 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm-ig terjedő súlyban 124—126 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm-ig terjedő súlyban 124—126 fillérig.

Sertéselészám: Június 18. napján volt készlet 60,703 darab, június 19. napján főlhajtott 1218 darab, június 19. napján elszállított 263 darab, június 20. napján maradt készlet 61,658 darab.

A hízott sertéselészeti irányzata: Változatlan.

CSARNOK.
A hontalan.

Irta: Ifj. Lónyay Sándorné.

(Vége.)

Késő ősz volt akkor s hogy aláírta nevét az eladási okiraton, egyszerre meg is bánta már s hirtelen fölugorva az asztal mellől, két-té törte toliát s a kályhába dobta. Azután se jobbra, se balra nem nézett többé, csak úgy, amint volt, kalap nélkül rohant ki a szobából. A költőzködést is az inasával végeztette. Ő maga azután egy barátjánál lakott — azután pedig elment, elutazott külföldre s nem is tért vissza, csak most, öt hosszú év után, de ott is, mindenütt csodálatos bűbájjal tartotta vissza a halott asszony emléke. Hiába próbálta felejtetni. És mikor azt hitte, talán a homvágy győzött, hogy Magyarország levegője meggyógyítja, mikor első éjjel aludt ismét magyar földön, csodálatos álmot látott: ifju feleségét, amint másnak esküszik örök hűséget. A férfi, akinek karján nyugodott kis keze, a legjobb barátja volt és feleségének szemében ott égett az a gyöngéd tekintet, amely öt ismeretlen vesélyekkel telt tájakra emlékeztette...

Oly tisztán látta ezt az álmot, hogy felordított belé, mint egy sebzett vad s maga is felébredt erre a kiáltásra. Tudta, hogy csak álom, hogy az, aki egyszer nevét viselte, mélyen fekszik lenn a föld alatt — és még sem volt nyugta sehol. Vissza kellett térnie ide, ide, ahol oly mérhetetlenül boldog volt s ahol azután annyit szenvedett, míg megszakadó szível hajóit ifju felesége kórágya fölé.

Nyári menetrend.

Érvényes 1908. évi május hó 1-től.

Arad-Budapest.							
Állomások	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Tvsz. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.
Arad ... ind.	5-09	8-18	11-25	4-16	4-51	9-20	9-20
Sofronya ... ind.	5-25		11-41		5-08	9-36	9-36
Kurtics ... ind.	5-39	8-36	11-55	4-36	5-25	10-11	10-11
Lökösháza ... ind.	5-53		12-10		5-44	10-25	10-25
Bánhidí major ... ind.	5-58		12-16		5-51	10-31	10-31
Országút ... ind.	6-02				5-56		
Kétegyháza ... ind.	6-10	9-00	12-26	4-59	6-06	10-40	10-40
Kigyós ... ind.	6-11	9-01	12-34	5-00	6-08	10-51	10-51
Békés-Csaba ... ind.	6-24		12-47		6-17	11-10	11-10
Békés-Földvár ... ind.	6-35	9-19	12-59	5-17	6-26	11-23	11-23
Mezőberény ... ind.	6-43	9-23	1-29	5-20	7-04	11-35	11-35
Gyoma ... ind.	6-56		1-42	5-31	8-03	11-53	11-53
Mezőtúr ... ind.	6-57		1-44	5-32	8-08	11-58	11-58
Pusztá-Pó ... ind.	7-07	9-42	1-54		8-20	12-11	12-11
Pusztá-Tenyő ... ind.	7-31	10-02	2-18	5-59	8-42	12-46	12-46
Szajol ... ind.	7-36	10-07	2-25	6-04	8-53	12-57	12-57
Szolnok ... ind.	8-02	10-29	2-53	6-24	9-15	1-17	1-17
Békés-Csaba ... ind.	8-03	10-30	3-05	6-25	9-20	1-22	1-22
Kétegyháza ... ind.	8-27		3-28		1-1	1-23	1-23
Kigyós ... ind.	8-39		3-42		1-13	2-02	2-02
Békés-Földvár ... ind.	8-52	11-00	3-56	6-55	10-27	2-18	2-18
Mezőberény ... ind.	9-10	11-12	4-13	7-07	10-43	2-34	2-34
Gyoma ... ind.	9-17	11-19	4-24	7-18	12-12	3-22	3-22
Mezőtúr ... ind.	9-44	11-35	4-46	7-30	12-34	3-42	3-42
Pusztá-Tenyő ... ind.	9-49	11-36	4-49	7-31	12-39	3-47	3-47
Szajol ... ind.	10-08		5-05		1-23	3-53	3-53
Szolnok ... ind.	10-19		5-17	8-12	1-52	3-55	3-55
Békés-Csaba ... ind.	10-47		5-43	8-17	2-24	4-21	4-21
Kigyós ... ind.	10-47		5-43	8-17	2-24	4-21	4-21
Kétegyháza ... ind.	11-04		5-59	8-21	2-38	4-35	4-35
Mezőberény ... ind.	11-17		6-11	8-32	3-15	4-52	4-52
Gyoma ... ind.	11-31		6-24	8-38	3-38	5-04	5-04
Mezőtúr ... ind.	11-39		6-33	8-43	3-43	5-13	5-13
Pusztá-Pó ... ind.	11-46		6-41	8-48	4-00	5-20	5-20
Szajol ... ind.	12-11	12-59	7-06	9-23	4-23	5-33	5-33
Szolnok ... ind.	12-17		7-11		4-30	5-39	5-39
Békés-Csaba ... ind.	12-17		7-11		4-30	5-39	5-39
Kigyós ... ind.	12-25	1-10	7-27	9-35	5-38	6-10	6-10

Budapest-Arad.							
Állomások	Tv. sz.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.
Budapest kpu. ... ind.		7-25	8-00	9-1	12-20	10-10	10-10
Kőbánya felső p. u. ... ind.			8-10		12-30	10-20	10-20
Rákos ... ind.		7-37	8-17	9-13	12-37	10-27	10-27
Maglód ... ind.			8-44		1-18	10-33	10-33
Gyömrő ... ind.			8-52		1-26	11-01	11-01
Mende ... ind.		8-04	9-00		1-36	11-11	11-11
Súly-Sáp ... ind.			9-11		1-52	11-17	11-17
Tápió-Szeles ... ind.			9-21		2-07	11-27	11-27
Nagy-Káta ... ind.			9-41	3-04	2-32	11-37	11-37
Tápió-Szele ... ind.			9-58		3-04	12-00	12-00
Tápió-Györgye ... ind.			10-09		3-21	12-11	12-11
Ujszász ... ind.	(ért. ind.)	8-59	10-24		3-41	12-22	12-22
Szolnok ... ind.	(ért. ind.)	9-16	10-27	8-36	4-07	1-03	1-03
Szajol ... ind.	(ért. ind.)	9-23	11-09	4-00	4-14	1-16	1-16
Pusztá-Tenyő ... ind.	(ért. ind.)	3-15	9-36	11-23	4-13	1-23	1-23
Pusztá-Pó ... ind.	(ért. ind.)	3-37		11-36	4-47	2-08	2-08
Mezőtúr ... ind.	(ért. ind.)	3-58		11-48	5-00	2-18	2-18
Gyoma ... ind.	(ért. ind.)	4-22	10-04	12-05	4-42	2-28	2-28
Mezőberény ... ind.	(ért. ind.)	4-45	10-05	12-10	4-43	2-31	2-31
Békés-Földvár ... ind.	(ért. ind.)	5-13	10-28	12-33	5-02	3-07	3-07
Békés-Csaba ... ind.	(ért. ind.)	5-28	10-34	12-40	5-03	3-11	3-11
Kigyós ... ind.	(ért. ind.)	6-07		1-04	5-22	3-14	3-14
Kétegyháza ... ind.	(ért. ind.)	6-20		1-13	5-30	3-21	3-21
Országút ... ind.	(ért. ind.)	6-23		1-15	5-32	3-23	3-23
Bánhidí major ... ind.	(ért. ind.)	6-42	11-11	1-28	5-43	3-34	3-34
Lökösháza ... ind.	(ért. ind.)	7-09	11-13	2-05	5-53	3-45	3-45
Kurtics ... ind.	(ért. ind.)	7-24		2-17		3-57	3-57
Sofronya ... ind.	(ért. ind.)	7-43	11-30	2-29	6-10	4-09	4-09
Arad ... ind.	(ért. ind.)	7-47	11-30	2-34	6-11	4-14	4-14
		7-58				4-25	4-25
		8-03				4-30	4-30
		8-13		2-51		4-40	4-40
		8-36	11-54	3-05	6-35	4-50	4-50
		8-51		3-15		5-05	5-05
		9-10	12-12	3-29	6-54	5-15	5-15

Arad-Tóvis.							
Állomások	Tvsz.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Tvsz.	Szv.	Tvsz.
Arad ... ind.	10-15	12-22	2-30	4-02	7-04	5-51	10-06
Glogovác ... ind.	10-33		2-44	4-13		6-09	6-46
Mondorlak ... ind.	10-43		2-53			6-18	6-55
Györök-Ménés ... ind.	11-10		3-13	4-35		7-06	10-57
O-Paulis ... ind.	11-19		3-20			7-15	11-06
Paulis ... ind.	11-31		3-33	4-46		7-16	11-18
Baraczká ... ind.	11-38		3-39	4-51		7-21	11-23
M.-Radna (é.) ... ind.	11-50	12-56	3-49	4-59	7-40	7-29	11-36
Milova-Odvos ... ind.		12-57		5-09	7-41	7-34	11-37
Konop ... ind.				5-24		7-54	12-32
Berzova ... ind.				5-40			
Soborsin ... ind.		1-50		6-03	8-09	8-08	1-00
Zám ... ind.		2-09		6-33	8-38	8-47	2-05
Mar.-Illye ... ind.		2-31		7-22	9-01	9-13	2-17
Déva ... ind.		2-56		8-05	9-24	9-47	3-01
Piski (é.) ... ind.		3-07		8-14	9-30	10-27	3-10
Piski (i.) ... ind.		3-14		8-33	10-01	10-41	3-19
Szászváros (é.) ... ind.		3-32		9-13	10-33	11-24	3-28
Alvincz (é.) ... ind.		4-01		10-30	11-01	12-04	3-37
Alvincz (i.) ... ind.		4-16		10-35	11-02	12-11	3-42
Gy.-fehérv. (é.) ... ind.		4-27		10-45	11-13	12-24	3-53
Gy.-fehérv. (i.) ... ind.		7-00		10-58	11-13	12-31	4-06
Tóvis (é.) ... ind.		7-36		11-25	11-35	12-58	4-42

Tóvis-Arad.							
Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Vv.	Vv.
Tóvis ind.	3-33	3-55	8-55	2-00	8-16		
Gy.-fehérv. (é.)	3-33	3-55	8-55	2-00	8-16		
Gy.-fehérv. (i.)	3-33	3-55	8-55	2-00	8-16		
Alvincz (é.)	4-02	4-24	11-36	2-33	8-16		
Alvincz (i.)	4-02	4-24	11-36	2-33	8-16		
Szászváros	4-02	4-24	11-36	2-33	8-16		
Piski (é.)	4-02	4-24	11-36	2-33	8-16		
Piski (i.)	4-02	4-24	11-36	2-33	8-16		
Déva	4-02	4-24	11-36	2-33	8-16		
M.-Illye (i.)	4-02	4-24	11-36	2-33	8-16		
Zám	4-02	4-24	11-36	2-33	8-16		
Soborsin ...	4-24	6-33	8-15	2-32	6-19	1-15	
Berzova ...	5-13	7-00	8-54	3-21	6-53	2-11	
Konop ...	5-42		9-11		7-12	2-22	
Milova-Odv ...	5-58		9-22		7-23	2-33	
M.-Radna (é.)	6-17	7-28	9-34	3-23	7-34	3-44	
M.-Radna (i.)	6-32	7-30	9-41	3-26	7-41	3-55	
Baraczká ...	6-41		9-49		7-50	4-06	
Paulis ...	6-49		9-56		7-58	4-14	
O-Paulis ...	6-56						
Györök-Ménés	7-07	10-10		8-16			
Mondorlak	7-25			8-34			
Glogovác	7-35	10-35		8-38			
Arad ... é.	7-48	8-08	10-50	4-01	8-50	4-10	6-25

Arad-Temesvár-Józsefváros.				
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Vv.
Arad ... ind.	6-15	12-17	5-00	
Uj-Arad ... ind.	6-25	12-28	5-21	
Németh-Ságh ... ind.	6-42	12-44	5-47	
Vinga ... ind.	6-55	12-56	6-14	
Orczyfalva ... ind.	7-06	1-07	6-25	
Merczifalva ... ind.	7-16	1-17	6-36	
Szt.-András ... ind.	7-27	1-28	6-47	
Temesvár-Jv. ... ind.	7-44	1-45	7-04	

Temesvár-Józsefváros-Arad.			
Állomások	Vv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv. ... ind.	8-25	2-10	9-17
Szt.-András ... ind.	8-49	2-28	9-41
Merczifalva ... ind.	9-07	2-42	10-05
Orczyfalva ... ind.	9-22	2-52	10-19
Vinga ... ind.	9-45	3-03	10-32
Németh-Ságh ... ind.	10-03	3-16	10-45
Uj-Arad ... ind.	10-27	3-33	10-58
Arad ... ind.	10-40	3-42	11-11

4 KORONÁÉRT
 vászorra huzva 7 korona,
 vászorra huzva léczekkel ellátva 8 koronáért
 kapható

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily poton áron beszerezhető.

A minis. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

ARADTI KÖZLÖNY.

Adriai Biztosító Társulat.

Alapított 1838. KIADÁS.

BEVÉTELEK		AZ 1905. évi január 1-től december 31-ig eszközölt műveletekről.		Élethbiztosítás.		(Nyereség- és veszteség-számlák).		
Főzárószám (A)		Korona	Hil.	Korona	Hil.	Korona	Hil.	
1. Az előző évről áthozott tartalékok:								
1. Díjtartalék	70.112.679	80						
2. Díjtartalék	3.220.298	47						
3. Ervényesítések (a vizont-biztosítási társaságok levonásával)	321.273	91						
4. A kamattal leszállítássalra szolgáló díjtartalék	1.800.000		75.538.562	10				
5. Nyereségtartalék			2.000.000					
6. Rendelkezésre álló tartalék			900.000					
7. Árfolyamvizsgálati tartalék			3.518.905	63				
Összesen					81.082.467	82		
2. Független károk tartalékai 1904-1901 (a vizont-biztosítások levonásával).							888.588	87
3. Díjbevételek:								
1. Haláleseti és vegyes biztosításokért	12.068.965	62						
le: vizont-biztosítások díjai	1.177.748	72			10.881.216	20		
2. Elérésre szóló biztosításokért	835.619	12			832.410	28		
le: vizont-biztosítások díjai	3.208	84						
3. Életjáradékokért	676.944	26			676.944	26		
le: vizont-biztosítások díjai							12.390.570	84
4. Elhelyezett tőkék jövedelme:								
1. Folyó-számla kamatok			67.569	88				
2. Kötvénykölcsönök kamatai			396.199	88				
3. Jelszóalkölcsönök kamatai			154.411	49				
4. Értékpapírok kamatai			2.693.142	81				
5. Ingatlanok tiszta jövedelme	330.217	15			330.217	15		
le: a terhek kamatai							3.554.540	62
5. Egyéb bevételek:								
1. Kötvényilletékek			208.067	73				
2. Árfolyamnyereség értékpapírokon:								
a) lényeg bevételre								
b) könyv szerinti					4.968	24		
3. Árfolyamnyereség valutákon							213.035	97
4. Egyéb bevételek								
Összesen							90.229.204	12

Főzárószám (B)		AZ 1905. évi január 1-től december 31-ig eszközölt műveletekről.		Elemibiztosítás.		(Nyereség- és veszteség-számlák).		
Korona		Hil.	Korona	Hil.	Korona	Hil.	Korona	
1. Áthozott tartalékok:								
1. Díjtartalék:								
a) Tűzbiztosításokért	7.555.818	34						
b) Szállítmánybiztosításokért	145.986	16						
c) Betöréssel lopás elleni biztosításokért	110.814	15			7.613.618	64		
2. Nyereségtartalék			3.189.914	53				
3. Rendelkezésre álló tartalék			1.400.000					
4. Árfolyamvizsgálati tartalék			865.509	16				
Összesen					13.074.043	73		
2. Kártartalék a vizont-biztosításokra és rész levonásával:								
a) Tűzkárokért			998.117					
b) Szállítmánybiztosításokért			191.489	54				
c) Betöréssel lopás elleni biztosításokért			10.000	11				
Összesen			1.200.606					
3. Díjbevételek a terhek levonásával:								
1. Tűzbiztosítások díjai	22.834.200							
le: vizont-biztosítások díjai	9.887.401	35			12.046.798	53		
2. Szállítmánybiztosítási díjak	1.042.889	36			988.557	27		
le: vizont-biztosítások díjai							703.852	11
3. Betöréssel lopás elleni biztosítások díjai	387.004	96			387.004	96		
le: vizont-biztosítások díjai	119.000	16			119.000	16		
Összesen					13.569.475	80		
4. Elhelyezett tőkék jövedelme:								
1. Hitelintézetek és takarékpénztáraknál letételek jövedelme			338.703	81				
2. Zálogkölcsönök kamatai			1.183	81				
3. Jelszóalkölcsönök kamatai			408.014	86				
4. Értékpapírok kamatai								
5. Ingatlanok tiszta jövedelme	44.756	19			44.756	19		
le: a terhek kamatai							673.658	91
5. Különböző bevételek:								
1. Kötvényilletékek:								
a) Tűzbiztosításokért	1.109.610	52						
b) Szállítmánybiztosításokért	13.160	15						
c) Betöréssel lopás elleni biztosításokért	13.806	15			1.136.576	82		
2. Árfolyamnyereség értékpapírokon:								
a) lényeg bevételre								
b) könyv szerinti			54.325	16				
3. Árfolyamnyereség valutákon:								
a) Tűzbiztosításokért								
b) Szállítványbiztosításokért								
c) Betöréssel lopás elleni biztosításokért								
4. Egyéb bevételek	18.772	90			18.772	90		
Összesen					1.298.217	97		
6. Áthozott nyereség az életbiztosítások főzárószámjáról							561.821	27

Életosztály (A)		Nyerlegszámlák 1905. december 31-én.		Főzárószám (B)		Elemibiztosítás.	
VAGYON	korona	Hil.	TEREK	korona	Hil.	VAGYON	TEREK
Ingatlanok	7.555.400		Külön nyereségtartalék	2.000.000		Résvényesek váltói	5.000.000
Értékpapírok	67.165.661		Rendelkezésre álló tartalék	900.000		Készpénz	5.189.864
Fennálló értékpapírok 1905. decem- ber 31-ig járó kamatai	348.937	69	Árfolyamvizsgálati tartalék	3.595.079	82	Rendelkezésre álló tartalék	1.400.000
Jelszóalkölcsönök	4.240.000		Díjtartalék	75.918.237	45	Árfolyamvizsgálati tartalék	699.884
hiteleknek állami biztosítással	1.450.438	52	A kamattal leszállítássalra szolgáló díjtartalék			Tűzbizt. díjtartalék	7.640.373
Kötvénykölcsönök	7.135.615	84	vizont- biztosítások hányadának levonásával			Szállítványbizt. díjtartalék	171.367
Hasonlóviselési járadékok és tőkék	30.011	36	Díjtartalék	3.000.000		Betöréssel lopás elleni biztosítások díjtartalék	181.848
Kötvénykölcsönök más biztosított társaságoknál	74.499	66	Független károk tartalékai	3.601.688	90	Független károk tartalékai	1.233.287
Kötvénykölcsönök más biztosított társaságoknál	1.201.428	30	A biztosítottak által nyereség- részletek	76.300	66	Független károk tartalékai	273.287
Kötvénykölcsönök más biztosított társaságoknál	323.260	36	Biztosított társaságok követelése	135.441	68	Független károk tartalékai	15.073
Még nem törlesztett jutalékok és nyereségek			Különböző bevételek	594.361	68	Nyugdíj pénztár	1.189.061
Leltár						A társaság tisztviselői takarékpénztár	699.730
Összesen	80.485.170	17				Jubilaeum alap tisztviselői takarékpénztár	50.000
						Biztosított társaságok követelése	2.271.563
						Különböző hitelek	774.988
						Kötvénykölcsönök	303.960
						Fel nem vett osztalékok	5.574
						1904-ől áthozott nyereség	30.506
						Az üzleti nyereség	1.241.925
						Összesen	30.048.717

Magyarországi Osztály: Budapest, III. kerület, Váci-utca 20. szám, a társulat saját házában. Podmaniczky Frigyes báró, intéző. L. Htenberg & L. vezérigazgató. Frigyesi M., titkár.

Részletes meglegek a társulat képviselőjénél kaphatók. Ugyanott mindennemű felvilágosítások készséggel adnak élet-, tűz-, szállítvány- és betöréssel lopás elleni biztosítások az „Adria biztosítótársulat”, a „Déli Jég és vizont-biztosító társaság” és balesetbiztosítások a „Nemzetközi balesetbiztosító társaság” részére a legolcsóbb díjtételek és a legkedvezőbb feltételek mellett felvételnek.

Aradi vezérigazgató: ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK. Waldor, Hehs. Salgó Pál, titkár.

318—1906. g. 87.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város közönsége által vendéglőben elszállásolandó átvonuló közönségseregbeli és honvéd tiszteknek elhelyezése illetve azoknak lak- s egyéb illetményekkel való ellátásának elvállalása iránt folyó ávi június hó 25-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: az árlejtési feltételek mellett lévő árjegyzék szerint. Bánatpénzül leteendő 200 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdés előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékeve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnak urnál az árlejtési megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1906. évi június hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. r. aljegyző.

11868—1906.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t. czikk 16. illetve 18. § a értelmében közhírré tesszük, hogy:

A) a városi közegek által az 1905. évre való érvénnyel kivett I—II. osztályú kereseti adó, földadó, ennek általános jövedelmi pótdója, fegyveradó, országos betegápolási pótdó, gazdasági cseléd és munkás segélypénztári járulék. — az 1905—1907. évekre való érvénnyel kivett házasodó és ennek általános jövedelmi pótdója, továbbá:

B) a királyi pénzügyigazgatóság által az 1905. évre való érvénnyel, állandó illetmények után kivett IV. oszt. kereseti adó, tőkésamatadó és hadmentességi díjra vonatkozó kivétési lajstromok azon czéliből tétetnek folyó június hó 15-én kezdődő 8 napi közszemlére a városi adóügyi osztály I. számú helyiségében; hogy netáni felszámolásukat azon adózók, kik a sérelmezett adónemmel már az 1904. évben voltak megróva; a lajstrom kitételének napját — azon adózók pedig, kik a sérelmezett adóval ezuttal első ízben rovatnak meg, adóterozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt bélyegtelen kérvényben előterjeszhetik.

A városi közegek által kivett „A” alatt felsorolt adónemek közül a gazdasági cseléd és munkássegélypénztári járulék elleni felebezések a polgármesternél és a kir. pénzügyigazgatóság által kivett és B. alatt felsorolt adónemek elleni felebezések az aradi kir. pénzügyigazgatóságnál adandók be.

Erről azzal értesítjük a város közönségét, hogy elkésve beadott felebezések tárgyalatlanul fognak elutasítatni.

Arad, 1906. évi június hó 15-én.

A városi tanács.

Leghatásosabb

Rovarpor

bolhák, poloskák, legyek s egyéb rovarok pusztítására.

Tabakó

kitünő

molypusztító-szer,

hatása a naphtalint nagyban felülmulja.

1/2 kilós csomag 50 fill.

1 kilós csomag 1 kor.

Egyedüli elárusítók Arad és környékén

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfümeria nagykereskedése

ARADON.

10998—1906. sz.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város ötvényhatósági bizottságának 4986/131—1906. sz. alatt kelt határozata nyomán a város részletes felvételére és térképezésére pályázatot hirdetünk.

A pályázatban csak is magyar honos okleveles mérnökök vehetnek részt.

A zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1906. évi július hó 31-ik napjának d. e. 10 órájáig lepecsételt borítékban a polgármester urnak adandók át, a ki azokat felbontás végett a tanácshoz átteszi.

Bánompénzül 2000 korona szóval Kétezer korona pénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a városi házipénztárban letétbe helyezendő s az erről szóló letéti elismervény 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatához melléklendő.

Az összes munkálatok 1 év alatt befejezendők.

Az ajánlatban kiteendő, hogy az ajánlattevő az általános és műszaki feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az általános és műszaki feltételek és térkép a városi mérnöki hivataltól díjmentesen megkaphatók, mely feltételek és térkép az ajánlatához aláírva csatolandók.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi június hó 2-án tartott üléséből.

A városi tanács.

11473—1906. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszeriumnak rendelete értelmében ezen közhírré tesszük, hogy a város közönsége által a honvéd hadapród iskolánál létesített alapítványi helyek egyike a folyó tanév végén üresedésbe jön, s az 1905—1906. tanév kezdetén betöltetni fog.

Ezen alapítványi hely elnyerésére vonatkozó s a pályázati hirdetmény értelmében kellően felszerelt kérvények f. 6. június hó 30-ig bezárólag Arad szab. királyi város polgármesteréhez nyújtandók be.

A pályázati feltételek a városi katonai ügyosztályban betekintheők.

Arad 1906. évi június hó 5-én.

A városi tanács.

11868—1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi május hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyi biztos által küldött összeirású jegyzék 5 darab ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1906. évi június hó 21-ik napjától számítandó 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Dobay Sándor, Kling Jakab, Weisz Nátán, Arad hegyaljai szőlősgazdák szövetsége és Szabó Mihály, a kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kiténtetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és ipartestület is nyújthatnak be a város fogyasztási adófelügyelőségénél észrevételeket.

Arad, 1906. évi június hó 16-án.

A városi tanács.

Rheuma, csusz, köszvény

fájdalmaknál rögtöni enyhülést idéz elő a

„Methylol” balzsam. (Törvényesen védve)

Egy párszori bedörzsölés után a legmakacsabb fájdalom is megszűnik. Ára egy adagnak 1 kor. 60 fill.

Kapható az egyedüli készítőnél:

20 év óta tartó tyukszememet

kiirtottam az ön által feltalált világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN”-NAL,

miért is hálás köszönetet mond érte, tisztelője

Oláh Ferencz,
Arad-Ujtelep.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; csakis Hajós-féle „Anagallin”-t tessék kérni és elfogadni.

BRILLANTINE,

haj- és bajuszápolásához elismert kitünő szer; soha nem avasodik 25 és 35 kros üvegekben.

Fenti szerek kaphatók:

3861

Hajós Árpád

gyógyszerháza és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A kinek

Ismeretség híján

szászárnyra,
szelvényre,
kőszelvényre,
segédre,
lapánra,
gazdatisztára,
kulcsárnyra,
vínscsélőre,
körtészre,

kulcsárnyra,
gazdatisztára,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbesszédre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

AKI

Kérem a házban

híveket,
házi
vadászterü-
leteket,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

szükséglet vétel vagy bérvétel cél-
jából keresi;

AKI

Eladni kíván

beton,
sárgaréz,
bőr,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzlelet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

valamely állást betölténi kíván: legbizto-
sabban az eszt, ha az

"ARADI KOZLONY"
kísérlet

rovatait használja.

Házat keresek!

Öt-hat szobás földszintes házat ke-
resek bérbe, esetleg megvételre a
belváros valamelyik forgalmas ut-
czájában. Lehetőleg a Batthyány-,
Széchényi-, Perényi-, vagy Ferdi-
nánd-utczákban. Értesítések e lap
kiadóhivatalába küldendők „Föld-
szintes ház” jel alatt.

Alkalmazást keres

egy szerény igényű fiatal ember,
ki a magyar, német nyelvet szóban
és írásban tökéletesen bírja és hi-
vatalban már működött. Szíves
megkeresések e lap kiadóhivata-
lába „Megbízható” jelge alatt kül-
dendők. 1663

Dr. Wolfner Pál

a Socializmus története füzve 2 kor-
köttve 8 kor. **INGUSZ I.**
és **FIA** könyvkereskedésében
Telefon 517 235

Kerestetik

egy 2-3 szobás lakás, fürdőszo-
bával, esetleg kis magános ház,
lehetőleg a főter közelségben. Aján-
latokat a kiadóhivatal továbbít.

Jég

kapható havi bérletben naponta
házhoz szállítva Petőfi-u. 7/a. Te-
lefon 199. szám. 1123

Aradmegyében

egy jó forgalmu fűszerüzlet ítel
mérésre engedélyvel és házzal együtt
eladó. — Bővebbet a kiadóhivatal-
ban. 1651

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHKEK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárúsító-hely: Neubauer Manó, Arad.

Ötvenezer darab

különböző színes férfi és
női nap és esernyő 1 frt
10 kól kezdve eladotnak
Hegedüs Árminnál, Sza-
badság-tér 17., a 13 vér-
tanu szoborral szemben.
1356

Egy csinos 2 szobás lakás,

megfelelő mellékhelyiségekkel
együtt Karolina-utca 2. szám alatt
elköltözés miatt augusztus hó 1-re
kiadó 1662

Tégla,
Cserép

legkedvezőbbén kapható

Pollak Sándor

körkemeny téglyagárban

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206-255.
Gyári 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u.
7. sz. Irodámban, vagy Rákóczy-u.
28. sz. lakásomban. A téglát vár-
és fuvarmentesen saját igámmal
házhoz szállítom. — A gyárba sa-
ját új műtárgyvet. 84

Legújabb szabadalmazott

nadrágvasaló,

mindig kész, a kezeléshez kevés idő és kis gyakorlat kell, egy-
szer próbálva már az illető meg van győződve és kielégítve,
mert oly pontosan működik és semmi néven nevezendő kért
nem okoz. Mellőzi a kékést és halasztást, mert mindig készni van.

Kapható a következő aradi üzletekben: Brunner Béla Szabadság-
tér, Szuppi Gyula keztüsnél, Berta Testvéreknel, az aradi cipő-
szek szövetkezetében, Porter áruházában, Guttman és Bergernél,
Fischer Simonnál. Fentnevezett üzletekben kelő utasításai szolgál-
nak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek. Ára: 1 drb 6 kor.

Mayory Sándor

ARAD,
Flórián-utca 10.

Eladó

egy magán lakásu új ház, mely-
nek udvarán 2 lóra istálló is van.
Czím a kiadóban. 1653

Szalonna, zsír

és minden hentesárny a legutányo-
sabb napi áron kapható, ismét el-
adók árkedvezményben részesülnek
Garai Károly hentesárny üzletében
Aradon, Boczkó-utca 2 szám, Hal-
térrel szemben. 1681

Gráci leány

bonnénak ajánlkozik, a háztartás-
hoz és fehérnemű varráshoz ért.
Czím a kiadóban. 1646

Mielőtt

kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a
híressé vált

Palermo pörkölt kávéból,

amely úgy teljes, mint fekete kávé-
nak valami fenomenális finom, íze,
aromája páratlan, az idegekre nem
ártalmas, szapora és igen kiadó.
Hetenként kétszer friss pörköltés;
eredeti ¼ és ½ kilós csomagolás-
ban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

fűszerkereskedésében kapható
a városházzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni;
minden csomag címen nevével és
órompecséttel van ellátva. 195

Kérem a cégét nem össze-
tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi-ruhákat,
utazó-bundákat, háló-, ebédlő- és más
butorokat a legmagasabb áron veszek
és eladok rendkívül olcsó árak
mellett. Kivánatra házhoz is megyek.

Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH IZIDOR

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz.,
az „Arany ABC” mellett. 1651Kérem a cégét nem össze-
tévesztetni!Vidéki fogyasztási szövetke-
zet részére

üzletvezető

kerestetik

fizetés és üzleti nyereség ré-
szesedés mellett.Czím megtudható a kiadóhi-
vatalban. 1568

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

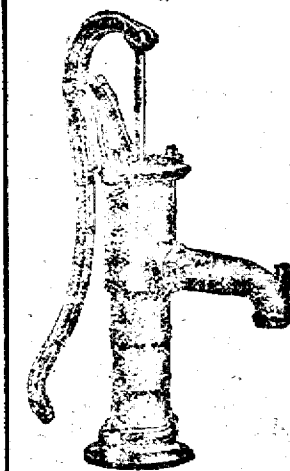
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gumi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztatlanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a sziv-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működés-
sért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendő

Golyó szelepekkel. Közse-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálásánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működés-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
lül gummizott kender-csövek a
legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.